TYÖLÄISILLA ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Työväen vapautus tapahtuu sen itsensä kautta!

VAPAUS

Vain järjestyneenä voi työväenluokka voittaa!

No. 103 — 1923 | Lauantaina, syysk. 8 p. — Sat. Sep 8 | VII Vuosikerta - Vol. VII

Maanjäristyksen tuhotyöt ovat olleet hirvittävät

Osaka. — Jaapanissa vallinneet maanjäristykset ovat tehneet tuhoaan niin laajoilla alueilla, että ottaa kauan aikaa ennenkuin päästään selville surmansa saaneiden lukumäärästä. Viimeksi annettujen luotettavien laskelmien mukaan uhrien luku vaihtelee 200,000 ja 320,-000 välillä.

Tokio ja Jokohama ympäristökaupunkeineen ovat melkein kokonaan raunioina. Maanjäristyksen kauhujen ja tuhojen lisäksi riehui tulipalo Tokiossa hillittömänä kaksi vuorokautta. Niiden ihmispaljouksien lisäksi, jotka saivat surmansa sortuvien rakennusten raunioissa, on paljon ihmisiä joutunut surman suuhun pyrkiessään turvapaikkoihin paloalueilta.

Jokohama, joka on vilkasliikkeinen satamakeskus, on kokonaan tuhoutunut. Siellä on hävitys ollut vieläkin perinpohjaisempi kuin Tokiossa.

Uusia saaria ilmestynyt ja toisia vajonut meren syvyyteen.

Luonnonmullistukset merellä ovat olleet hirvittäviä. Useita uusia saaria on ilmestynyt ja toisia vajosi mullistuksessa meren syvyyteen. Useat joet ovat muuttaneet uomaansa. Tulivuoret ovat edelleen toiminnassa monin paikoin.

Sotalaivoja tuhoutunut.

Moskova. — Tänne Vladivostokista saapuneiden viimeisimpien tiedonantojen mukaan useita jaapanilaisia sotalaivoja on maanjäristyksen ja hyökyaaltojen kautta tuhoutunut.

Uhrien luku arvioidaan 240,000.

San Francisco. — Tänne viimeksi saapuneiden tiedonantojen mukaan Tokiossa ja Jokohamassa surmansa saaneiden ihmisten lukumäärä nousee 240,000 ja maanjäristyksessä ja tulipalossa loukkaantuneita sanotaan olevan noin 450,-000. Näitä numeroita pidetään toisella taholla kuitenkin liioiteltuina.

Virta täynnä kuolleita.

Tokio. — Tokion läpi virtaava Sumidan joki on täynnä kuolleita. Tuhannet maanjäristyksestä kauhistuneet naiset ja miehet syöksyivät virtaan ja hukkuivat. Toisia tuhansia sai surmansa ja kun virran yli johtavat sillat sortuivat.

Pakolaiset kertovat hävityksen kauhuista.

Kobe. — Ensimäiset Jokohamasta tänne saapuneet pakolaiset ovat antaneet personakohtaisia tietoja ja kaupunkia kohdanneesta hävityksestä. Kaikki ovat puetut samoihin vaatteisiin kuin mitä oli heidän yllään maanjäristyksen tapahtuessa. Pakolaiset ovat vahvistaneet aikaisemmat ja uskomattomina pidetyt uutiset, että koko Jokohaman kaupungissa ei ole yhtään rakennusta pystyssä, paitsi amerikalaisen Standard öljy-yhtiön rakennusten törröttämät rauniot.

Maanjäristys oli alkanut puolisen aikoihin ilman pienintäkään varoitusta. Ensimäistä ankaraa maanjäristystä seurasi toisia järistyksiä iltaan saakka. Maa oli hylfynyt kuin meri. Kun kaupungin satamalaitokset huojuivat kuten aallot, ryhtyivät satamissa olleet laivat ottamaan mukaansa sen minkä ehtivät ja vetäytyivät merelle, pelastaen siten suuria ihmisjoukkoja, jotka muuten olisivat joutuneet surman suuhun. Lukuisia laivoja kuitenkin tuhoutui.

Ensimäinen järistyskohtaus oli tuskin mennyt ohi, kun kaupunki syttyi palamaan. Pian oli suurin osa kaupunkia liekkien vallassa, jotka levisivät vastustamattomalla voimalla ankaran tuulen vallitessa.

Tokion uudestaan rakentamiseen jo ryhdytty

San Francisco. — Tänne saapuneiden tietojen mukaan Tokion uudestaan rakentamistyö on jo alulla. Muutamassa kaupungin osissa on valoverkko jo väliaikaisesti korjattu ja vesijohto niinikään. Tiedonantoyhteys tuhon omaksi joutuneilla alueilla on edelleen epäkunnossa. Tokiosta ja Jokohamasta muihin osiin Jaapania johtavien rautateiden ja siltojen korjaaminen ottaa vähimmässä laskussa kuukausia.

Tokiosta etelään päin sijaitsevilta saarilta, jotka ilmotetaan kokonaan kadonneen, ei ole vieläkään saatu minkäänlaista tietoa. Niiden kerrotaan vajonneen asukkaineen päivineen meren syvyyteen.

Osakasta saapuneessa sähkösanomassa tiedotetaan, että Chishihun alueella, noin 50 mailia luoteiseen päin Tokiosta, on puhjennut uusi tulivuori, joka toimii raivoisasti.

Kommunisteja päästetty vapaaksi tulipalon hätäkässä.

Osaka. — Jaapanin laivastoministeristö on ilmottanut virallisesti, että yksistään Tokiossa ja sen ympäristöillä surmansa saaneiden lukumäärä nousee 150,000.

Muiden onnettomuuksien lisäksi kaupungin kaasusäiliöt räjähtivät, surmaten paljon ihmisiä.

Akashukan lammikko on täynnä naisten ja lasten ruumiita.

Sen johdosta kun tuli uhkasi tuhota Ichigan vankilan, laskettiin noin 1,500 vankia vapaaksi, niiden joukossa kommunistien johtomies Toshihiko sekä lukuisia muita äsken vangittuja kommunisteja.

Tokio on edelleen eristettynä muusta osasta maata, joskin rautatieliikenne on saatu kuntoon jo Kawaguchiin saakka, joka sijaitsee lähellä Tokiota.

Uusia turmanviestejä.

Järistyksiä tapahtuu edelleenkin aika ajottain. Keskiviikkoaamuna tapahtunut maanjäristys ja sitä seurannut tulipalo tuhosi Kawaguchi nimisen kauppalan, hajottaen noin kuusi tuhatta rakennusta raunioiksi.

Tokion ja Osakan välillä on ainoastaan yksi sähkölennätin linja, joka kulkee kiertoteitä, mutta lentokoneet pitävät säännöllisesti yllä tiedonantoyhteyttä kaupungin kanssa. Armeijan 14:sta divisiona on lähtenyt marssimaan Tokiota kohti Utsonomiyasta ja 13:sta divisiona Takatasta.

Aineelliset vauriot masentavat.

Fykagawan varastohuoneiden palossa Tokiossa on tuhoutunut kolme ja puolimiljoonaa bushelia riisiä. Ylimalkaisten arvioiden mukaan aineelliset vauriot yksistään Tokiossa nousevat noin 5,000,000,-000 jeniin, eli noin 500,000,000 puntaan. Kaupungin uudestaan rakentamistyön lasketaan ottavan vähintäin kaksi vuotta.

Osaka Asahi nimisen lehden tekemien laskelmien mukaan surmansa saaneiden luku nousee kaikkiaan noin 320,000.

Hätääkärsivien avustustyö on jo täydessä käynnissä.

Venäj.-Ranskan lähentyminen on huolena Saksassa

Berlin. — Saksan ulkomaavirastoon saapuneiden tietojen mukaan Venäjän neuvostohallitus ja Ranska ryhtyvät valtiollisesti laajakantoisiin neuvotteluihin, joiden tarkotuksena on saada aikaan ratkaisu poliittisen uhteiden ja teollisia ja finanssiaalisia asioita koskevien suhteiden järjestämisessä.

Saksan diplomaattisissa piireissä ollaan huolissaan tästä Venäjän ja Ranskan lähentymisen johdosta. Eräs Saksan nykyisen hallituksen huomattava jäsen on lausunut, että kyseessä olevat neuvottelut tulevat olemaan mitä suurimmasta merkityksestä Europan sekä valtiolliselle että taloudelliselle tulevaisuudelle.

C. N. R. tuottanut voittoa

Montreal. — Tilikertomus Canadan Kansallisen rautatien tuloista ja menoista heinäkuun ajalta 1923 julaistiin täällä muutama päivä sitten. Tulot nousevat kaikkiaan 21,003,135 dollariin, joka on 7½% enemmän saman kuukauden tuloja viime vuonna. Menot nousivat kuukauden ajalla kaikkiaan 19,530,-907 dollariin, joten puhtaaksi voitoksi jäi heinäkuun ajalta 1,472,-228 dollaria.

Tämän vuoden ensimäisen seitsemän kuukauden ajalla on Canadan Kansalliset rautatiet tuottaneet $2,984,460 voittoa. Samalla ajalla viime vuonna tuottivat ne $2,202,993 tappiota.

Tyyni meri käymistilassa

San Francisco. — Tyyni meri on viime päivinä ollut monin paikoin levottomassa tilassa outojen merivirtojen ja Jaapanin maanjäristyksen aiheuttamain suunnattomain hyökyaaltojen johdosta. Meren järkkyminen on tehnyt laivaliikenteelle suurta vahinkoa. Yksistään San Piedron satamaan keskitetty laivaliike on kärsinyt vahinkoa noin 50,000 dollarin arvosta.

Eräältä laivalta sähkötetään, että merivirtain takia se on ajautunut parikymmentä mailia syrjään varsinaiselta reitiltään.

Italia vie uusia sotajoukkoja Korfuun

Lontoo. — Englannin diplomaattisissa piireissä on herättänyt suurta huolestuneisuutta Ateenasta saapuneet tiedonannot, joiden mukaan italialaisia sotajoukkoja on kuletettu maihin Santi Quarantassa, muutamia maileja pohjoiseen päin Korfusta. Tämä alue kuuluu Albanialle ja voimassa olevien sopimusten mukaan tulee Serbia pitämään sotilaiden maihin nostamista vihollismielisenä tekona.

Uutta kumousta haudotaan Kreikassa

Rooma. — Kreikasta tänne saapuneiden tietojen mukaan siellä valmistellaan paraikaa vallankaappausta.

Ateena näyttää olevan eristetty muusta maailmasta ankaran sensuurin kautta. Erinäisistä läheistä saatujen tietojen mukaan muutamissa piireissä ollaan tyytymättömiä nykyiseen hallitukseen siinä määrin, että on ryhdytty valmistelemaan sen kukistamista.

Hintataso alentunut jatkuvasti Englannissa

Lontoo. — Virallisten tietojen mukaan oli vähittäiskauppahintain keskitaso elokuun 1 p:nä lähes 71 % korkeampi kuin heinäkuussa 1914. Marraskuusta 1920 lähtien jolloin keskihintataso oli 176% korkeampi kuin ennen sotaa, on hintaso kuukausi kuukaudelta alentu-

Katovuosi Pohjois-Suomessa

Suomesta saapuneet tiedot kertovat, että halla on tehnyt suurta tuhoa Perä Pohjolan eri kunnissa. Vilja näyttää turmeltuneen niin pahoin, että useissa paikoin on katsottu parhaaksi niittää se vihantana pois. Viljan niittoon ilmoitetaan ryhdytyn Alatorniolla Tengelinjoella, Simossa, Simojoella ja Kovaneimen Jaatilassa. Mahdollisesti muuallakin on samaan epätoivoiseen tekoon turvauduttava, vaikka niistä ei ole vielä tietoa. Näyttää siltä, että Perä-Pohjolassa yleisesti tulee täysi kato. Sillä mikäli vilja on hallalta säästynyt on se niin myöhästynyt, että sen tuleentumisesta ei ole enään paljoakaan toiveita.

Suuria puutavaratilauksia Jaapaniin Amerikasta

San Francisco. — Tänne on saapunut Kobesta, Jaapanista sähköteitse tilaus puutavarain hankkimisesta Jokohaman, Tokion ja muiden äskeisessä maanjäristyksessä tuhoutuneiden Jaapanin kaupunkien uudestaan rakentamiseksi. Ensimäinen tilaus käsittää viisi sataa miljoonaa jalkaa.

Elonkorjaajat valittelevat pettymystään

Winnipeg. — Väittäen, että heidät on tuotu Canadaan valheellisten uskotuksien avulla, kokoontui noin 150 brittiläistä »elonkorjaajaa» kokoukseen Labor Church pääkortteeriin ja hyväksyi päätöslauselman, jossa he vaativat, että niiden jotka ovat vastuunalaisia heidän kuljettamiseensa Canadaan, tulee lähettää heidät hetimiten takaisin kotiinsa.» Muutenkin on päätöslauselman sävy hyvin katkeraa väitetään tuotettujen työläisten saanen kärsiä suuria pettymyksiä Canadaan ultuaan.

Kokouksessa valittiin seitsen-miehinen komitea haastattelemaan siirtolaisviranomaisia. Miehet tulevat myöskin lähettämään Englannin parlamentin jäsenen Frank Hodgesin puheille kun hän saapuu Winnipegiin näinä päivinä saadakseen hänet yhtenä Englannin parlamentin työväen edustajana saattamaan vastuunalaisten virkailijain tietoon Englannista tuotettujen työläisten vaatimukset.

Kokouksessa puhuivat useat miehistä niistä kokemuksista, mitä he olivat rahattomina saaneet kokea. Oltuaan työssä farmeilla useita päiviä, oli miehet passitettu taipaleelle ilman, että he olisivat saaneet pennikään palkaksi suorittamastaan työstä. Monessa tapauksessa olivat pennittömät miehet joutuneet kävelemään mailimääriä lähimpään kauppalaan tai kaupunkiin jouduttuaan työstä pois.

»Niiden ihmisten, jotka ovat meidät tänne raahanneet, tulee joko täyttää lupauksensa tai kulettaa meidät pois täältä«, sanoi muuan puhuja. »Minä olen kyllästynyt koko »businekseen» ja koska minä tulin tänne tehdäkseni työtä, en silli itseäni heiteltävän paikasta toiseen kuten kahleorjaa.

Dome kaivannon tuotanto yhä lisääntyy

Timmins, Ont. — Dome kaivannon elokuun tuotanto osottaa, että kaivoksen tuotanto yhä vaan lisääntyy. Viime kuussa kohosi tuotannon arvo 431,019 dollariin verrattuna heinäkuun tuotantoon, joka oli 5,472 dollaria vähemmän. Viime vuoden elokuussa kohosi tuotanto 352,774 dollariin, joten kaivannon tuotannossa on kahden elokuun välisellä ajalla tapahtunut 78,254 dollarin lisäys.

Junamiehet maksoivat hengellään sähköttäjän virheen

Englehart, Ont. — Kuultuaan kaikki todistukset viime viikolla tapahtunutta junien yhteentörmäystä koskevista yksityiskohdista, jossa yhteentörmäyksessä sai surmansa kaksi jarrumiestä ja koneenkäyttäjä Woollings, antoi kuolemansyiden tutkijalautakunta lausunnon »tapaturmainen kuolema, joka johtui siitä, että Englehartissa ollut sähköttäjä ei muistanut antaa tavarajunan konduktöörille määräystä, jonka mukaan tavarajunan olisi pitänyt mennä sivuraiteille toisen junan tieltä.»

Kreikan sotakorvauskysymys

Geneve. — Kreikan edustaja Politis on tehnyt ehdotuksen kansojen liiton neuvostolle, että se alistaisi esityksen Kreikan ja Italian välillä puhjennen selkkauksen selvittämisestä erikoisen puolueettoman komissionin tutkittavaksi. Politis tarjoutui sijottamaan Sveitsin pankkiin 50,000,000 liiraa sotakorvausmaksujen takuuksi siksi kunnes korvauskysymyksessä on päästy jonkunlaiseen ratkaisevaan tulokseen.

Juuri kokoontuvassa kansojen liiton neuvoston konferenssissa on pääkysymyksenä italialais-kreikkalaisten selkkausten selvittely.

Etelä-Afrikan työttömät haluavat muuttaa

Lontoo. — »Sataviisikymmentä tuhatta työtöntä hyljättyä europalaista työläistä näkee nälkää Etelä-Afrikassa», sanotaan Etelä-Arikan työttömäin työläisten komitean Tom Mannille, täkäläisen työläisten union vara-presidentille, lähettämässä kirjeessä.

Kirjeessä vaaditaan työttömien siirtämistä mihin valkoiseen maahan tahansa ja väitetään, että halpa mustaihoinen työvoima riistää valkoisilta työläisiltä elämisen mahdollisuudet Etelä-Afrikassa.

Yli miljoona käynyt kansallisessa näyttelyssä

Toronto. — Tiistai iltaan mennessä oli täällä pidettävässä Canadan kansallisessa näyttelyssä käynyt kaikkiaan 1,053,500 henkilöä. Viime vuonna otti näyttelyyn samalla ajalla osaa 68,000 henkilöä vähemmän.

Junarikko C. N. rautatiellä

North Bay. — Seitsemäntoista tavaravaunua pohjoiseen päin menevän tavarajunan sadasta, tyhjästä tavaravaunusta suistui radalta South Creek nimisen paikan lähistöllä viime maanantaina. Rata repeytyi pahasti noin sata yardia pitkästi.

Haluavat tuottaa työläisiä Yhdysvalloista

Toronto. — Eräs yhtiö Penetanguishenesta, Ont., on pyytänyt siirtolaisvirastolta Ottawassa lupaa tuottaa kaksi sataa työläistä Yhdysvalloisa laitokselleen työhön. Hakemus lähetettiin Ottawasta työministeri Forbes Godfreylle Torontoon tarkastusta varten. Työministerin vastaus kuuluu, että »Ontariosta on mahdoton saada miehiä» ja hakemuksen hyväksymistä pidetään mahdollisena. Miesten puutetta kärsivän yhtiön laitoksella valmistetaan tavaralaatikoita.

Italia kieltää kansainliiton sekaantumisen

Rooma. — Italian ministerineuvosto antoi tiistaina yksimielisen hyväksymisensä Mussolinin toimenpiteelle kieltäessään kansainliitolta sekaantumisoikeuden Kreikan ja Italian välisiin riitakysymyksiin.

Neuvosto hyväksyi myöskin päätöksen erota kansainliitosta siinä tapauksessa, että liitto ei hyväksyisi Italian kantaa Kreikan ja Italian välisessä riitakysymyksessä, vaan sekaantuisi kysymykseen ja ottaisi sen käsiteltäväkseen.

Washington. — Amerikan punanen risti on päättänyt kerätä viisi miljoonaa dollaria Jaapanissa tapahtuneiden mullistusten johdosta hätääkärsimään joutuneiden avustamiseksi. Punasen ristin virastoihin on jo alkanut saapua lahjotuksia sanottuun tarkotukseen.

Työläisten vaino tulee tuomituksi

Ruotsin vapaamielisen porvariston johtava äänenkannattaja Dagens Nyheter kirjoittaa pääartikkelissaan Suomen kommunistivangitsemisten johdosta m.m. seuraavaa:

Sitä hämmästystä, jonka Suomessa tapahtuneet kommunistipidätykset ovat aiheuttaneet Ruotsissa, eivät ole vähentäneet tähän asti tlleet lähemmät tiedonannot tapahtumasta.

On viitattava muutamiin piirteisiin nyt aloitetuissa toimenpiteissä, joita tällä puolella Pohjanlahtea on peräti vaikea ymmärtää ja joihin täällä suhtaudutaan mitä epäilevimmin. Se tuomioistuimen päätös, joka nyt on kaivettu esille, kuului sisällissodan jälkiselvittelyyn. Kun sitä nyt käytetään lainkohtana joukkovangitsemisiin, niin alleviivataan sen oikeusyhteiskunnalle vierasta ominaisuutta kriminalisoida katsantokantoja, joita yhteiskunnan vallanpitäjät eivät voi hyväksyä. Siinä piilee tavaton vaara. Vaikka ei koskaan oltaisikaan vakuutettuja siitä, ettei kommunismia voitaisi saattaa käytäntöön laillista tietä enempää Suomessa kuin muuallakaan, niin ei kuitenkaan ole mitään rikollista kuuluminen järjestöön, joka tahtoo ajaa kommunistista politiikkaa. Rikollinen vaihe tulee vasta silloin, jos kommunismin kannattajat tahtovat toteuttaa tarkoitusperiään teolla, jotka itsestään ovat rikollisia. Tästä johtuu, että ainoastaan yksilöt voivat olla syyllisiä mahdolliseen rikokseen, mutta ei ole edes ilmoitettu, että yksilöllistä syytösainehistoa olisi olemassakaan vangittuja vastaan teoista, jotka itsestään ovat rikollisia. Erittäin huomattavaa on, että nuo 27 kansanedustajaa on, kuulematta lainkaan kansaneduskuntaa, suuren osan luovuttaminen edustajapalkastaan puolueen kassaan. Sanomalehtien lakkauttaminen ja takavarikoiminen, ei siksi että niissä olisi ollut rikollinen sisältö, vaan siksi, että ne kuuluvat puolueelle, jota ei siedetä, lyö kaikki Suomen entisen venäläisen hallituksen ennätykset. Tämän lisäksi ei koko toimenpiteeseen ole ryhtynyt poliisi omasta alotteestaan tai tuomioistuimen määräyksestä, vaan on sisäministerin sijainen järjestänyt pidätykset saatuaan ensin varmuuden siitä, että hänen virkatoverinsa tahtovat olla mukana ja sitten kuin oikeusministerin lausunto tuomioistuimen päätöksestä oli tullut oikeudelliseksi verhoksi.

Asianlaita Suomen maanpetosjutussa on siis sellainen, että katsomatta siihen kuinka paljon muutamat tai kaikki vangitut voidaan todistaa syyllisiksi rangaistaviin tekoihin, ei toimenpiteeseen ole ryhdytty yksityisiä lainrikkojia vastaan objektiivisesti todettujen rikosten tähden, vaan on vangittu poliittinen puolue sitten kuin on selitetty puolueohjelma rikolliseksi teoksi. Sitä on valitettava, vaikka ymmärretäänkin toimenpiteeseen ryhdytyn siinä intuitiivisessa (mielihavainnollisessa) vakaumuksessa että taisteltiin yhteiskunnallista pahaa vastaan. Eihän toki suojella oikeusjärjestystä, jos sitä uhkaavaa vaaraa vastaan ryhdytään toimenpiteisiin, jotka itse tekevät oikeusturvan epäiltäväksi. Kaikesta huolimatta ei sellainen tutkistelu kuin Suomessa nyt on aloitettu, osoita viisautta ja poliittista armostelukykyä. Huolimatta kaikista voitettujen punaisten kansalaisoikeuksien rajoituksista on heillä siksi paljon kannatusta, että voivat lähettää 27 edustajaa eduskuntaan. On itsestään selvää, että vain pieni vähemmistö näiden valtiopäiväimiesten valitsijoista on mielessään puolueen läheisistä suhteista neuvoston kanssa, mutta tämä voimakas kommunistinen eduskuntaryhmä edustaa sisäpoliittisesti tyytymättömien laajoja kerroksia.

Tuhoisia tulvia Taka-Intiassa ....

Berlin. — Rangoonista saapuneen tiedon mukaan on Jravadin tulva kehittynyt katastroosiksi. Rangooniin on saapunut 25,000 pakolaista. Koko etelä-Birman riisiviljelykset ovat tuhoutuneet.

Työläispyöveli Suomessa tehnyt Juudaksen teon

Ohranapäällikkö Klemetti murhannut itsensä.

Tukholma. — Helsingistä tiedotetaan, että etsivän keskuspoliisin eli ohranan päällikkö Frans Klemetti on äkkiä »kuollut». Asiaa koskevat tiedonannot antavat aiheen otaksua, että kysymyksessä on itsemurha. Uutisen luonne on samanlaatuinen kuin tiedonannot eräitten aikaisemmin itsemurhan tehneitten valkosankarien kohtalosta.

Kuten muistetaan tappoi tunnettu vapaussotasankari ja kirjailija Kyösti Vilkuna itsensä samoin kuin vapaussodan rahastajä, pankinjohtaja Emil Schybergsson, ynnä ruotsalaisen mustan brigaatin päällikkö eversti Hjalmarson, joka vuonna 1918 antoi Suomen lahtareille erittäin tuntuvaa apua. Näiden kaikkien itsemurhat selitettiin ensiksi tapahtuneeksi jollain luonnollisella tavalla.. Nyt kun ohrana Suomen työväenliikkeen johtomiesten vangitsemisten ynnä muitten väkivallan toimenpiteitten johtajana on juuri kovimmassa touhussa, tappaa sen päällikkö itsensä. Nämä urhot ovat nähtävästi ymmärtäneet sen, että niillä, jotka ovat taistelleet työväenluokkaa vastaan, ei ole mitään tulevaisuutta.

Paperimyllytyöl. Fort Williamissa lakkoutuneet

Fort William, Ont. — Fort William Paper Co:n myllyllä työskentelevät työläiset luvultaan noin 200, joista suurin osa kuuluu Pulp and Sulphite Workers unioon, menivät lakkoon täällä sen jälkeen kun yhtiö kieltäytyi allekirjoittamasta sopimusta siitä, ettei palkkoja tultaisi alentamaan ennen sopimuksessa määrättyä aikaa.

Lakossa on kaikki koneenkäyttäjät, lämmittäjät, mekanikot ja muut myllytyöläiset, joista viime mainituista osa on ammattitaidottomia. Työt laitoksella ovat täydellisessä seisaustilassa.

Saapasparin pohjaaminen maksaa kuusi miljoonaa

Beriin. — Saksassa on jo viikon päivät vallinnut ennen kuulumaton rahapula. Rahapula itse asiassa alkoi jo herra Stresemannin kansleriksi astumisen yhteydessä, jolloin oli huomattavissa markan arvon kohoamista. Asemn johdosta on muutamia pankkeja täytynyt kokonaan sulkea.

Hinnat ovat viime aikoina kohonneet tavattomasti. Saapasparin pohjaaminen ja korkojen paneminen maksaa tuon huikean summan kuusi miljoonaa markkaa. Kuppi kahvi maksaa ravintolassa aina 200,000 markkaan. Pieni lasi olutta maksaa 60,000 markkaa. Hiusten leikkuu maksaa neljäsosa miljoonaa, jonka johdosta hiusten katkasu onkin muodostanut ylellisyydeksi ja partaja pitkä tukka näyttävät tulevat uudestaan muotiin.

Markkinahintoja

Käteisostohinnat Winnepegissä seuraaville tuotteille:

Käteisostohinnat Winnipegissä seuraaville tuotteille:

Nisu:	
No. 1 Northern	$1.19 1/2
No. 2 Northern	1.14 1/2
No. 3 Northern	1.09 1/2
Kaurat:	
No. 2 C. W.	0.67 3/8
No. 3 C. W.	0.46 1/8
No. 1 extra feed	0.46 1/8
Ohra:	
No. 3 C. W.	0.56 1/4
No. 4 C. W.	0.53 3/4
Pellava:	
No. 1 N. C. W.	2.03 1/4
No. 2 C. W.	1.94 1/4
No. 3 C. W.	1.63 1/4
Ruis:	
No. 2 C. W.	0.64 3/4

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.

VAPAUS

(Liberty)

The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

Vapauden konttori ja toimitus on Liberty Building, Lorne St., Puhelin 1038. — Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.

Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.

Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joille on takaukset.

Ilmotushinta kerran julaistuista ilmotuksista 40c. palstatuumalta. Suurista ilmotuksista sekä ilmotuksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta annetaan tuntuva alennus. Kuoloilmotukset $2.00 kerta ja 50c. lisää jokaiselta muistovärsyltä; nimenmuutosilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa; avioeroilmotukset $2.00 kerta, $3.00 kaksikertaa; syntymäilmotukset $1.00 kerta; haluantieto- ja osoteilmotukset 50c. kerta, $1.00 kolmekertaa. — Tilapäisilmotuksista pitää raha seurata mukana.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjottakaa uudelleen liikkeenhoitajan persoonallisella nimellä.

J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Tiistain lehteen aijotut ilmotukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Hulluna vallasta

Italian pääministeri Mussolini on hämmästyttänyt maailmaa uusilla häikäilemättömillä teoillaan. Uutiset kertovat Italian asettuneen päättävästi sotajalalle Kreikkaa vastaan eräiden alueiden liittämiseksi Italian lipun alle. Kun me nykyään puhumme Italiasta, täytyy ennen kaikkea puhua Mussolinista. Mustapaitaisten aseenkantajainsa tukemana on hän joka tapauksessa suuri tekijä Italian politiikassa. Hänen persoonalliset ominaisuutensa ovat aivan kuin tehdyt Italian nykyistä tilannetta vastaavaksi. Mussolini pitää itseään kohtalon suurena miehenä, jonka ratkaistavaksi historia on jättänyt suuria asioita. Napoleon, Cromwell, Mussolini, siinä Italian nykyisen mahtajan taivaanranta. Nimellisesti hän on pääministeri, mutta käytännöllisesti on hän taantumuksellisen porvariston persoonoitu diktaattori. Tähän asti on hänen musta politiikkansa rajottunut Italian sisäisiin asioihin. Nyt se on tunkeutumassa käytännöllisenä vallotusretkenä maan rajojen ulkopuolelle.

Ensimäisen askeleensa otti Mussolini Corfun valtaamisella sen tekosyyn nojalla, että muutamia Italian agentteja murhattiin Albaniassa. Suunnitelmat näiden sotatoimien alkamiseksi ovat kuitenkin olleet jo aikoja sitten kypsät. Itse asiassa Mussolinin valtaannousu tapahtui Adrian meren alueille kohdistettavan valtauspolitiikan merkeissä. Niinpä hän nyt olikin ensimäistä tekosyytä hyväkseen käyttäen ilman mitään neuvotteluja ja hetkeäkään epäröimättä valmis komentamaan Italian laivaston Corfun edustalle tuhoamaan omaisuutta ja surmaamaan avuttomia, viattomia ihmisiä.

Vallotusretkensä yhteydessä unelmoi Mussolini Rooman vanhaa keisarikuntaa. Hän haluaa olla muinaisen Rooman luhistuneen maailmanvallan jatkeen mahtavan nimen pelastaja. Tämä mielettömyyteen tähtäävä unelma lyö yhteen imperialististen nationalistien pyrkimysten kanssa Adrian meren itäisten rantamien liittämisestä Italian vallan alle. Italian imperialistien lehdet puhuvat rauhansopimusten noudattamisesta Jugo-Slavian ja Balkanin maiden kanssa ainoastaan niin kauan kuin se on pakollista. Viimeisenä uhkauksena on kieltäytyä tunnustamasta kansojen liiton välitystä paraikaa käynnissä olevissa sotatoimissa, huolimatta siitä, että Italian hallitus on itse kansojen liiton jäsenenä sitoutunut alistumaan sen vastimuksiin.

Silmitön häikäilemättömyys on ollut alunpitäen Mussolinin politiikan kannustimena ja tässä silmittömyydessään on Mussolini löytävä perikatonsa.

Union asioiden järjestäminen Nova Scotiassa

Useat Nova Scotian mainarien järjestön paikallisosastot ovat tehneet vaatimuksen vaalien toimittamisesta järjestönsä toimeenpanevien virkailijain valitsemiseksi. Lewisin antamien erottamismääräysten ja lakossa olleita kaivostyöläisiä vastaan annetun estetuomion takia on hiilenkaivajain järjestön päävirasto nykyään sellaisen sekaannuksen vallassa, että parhaimpana keinona sitä selvittämiseksi pidetään uusia virkailijain vaaleja.

Vaikka kaivosmiesten joukot ovatkin pysyneet eheänä yhtä hyvin lakon jälkeen kuin lakon aikanakin, on heidän käytännöllinen unioitoimintansa nykyään välttämättömästi hajanaista. Suuri osa jäsenistöstä ei tunnusta sitä väliaikaista virkakoneistoa, jonka Lewis nimitti erottamiensa radikaalien tilalle. Joukoilla on ollut tilaisuutta sanoa ratkaisevaa sanaansa järjestönsä asioiden suhteen. Joukot haluavat saada monien kohtaamiensa selkkausten perästä taas uutta vakuutusta elimellisestä voimastaan järjestössään.

Vaadittujen virkailijain vaalien muodollinen järjestäminen kuuluu Lewisille. Onko hänellä edes sen vertaa elävää järkeä, että hän suostuu tähän joukkojen luonnolliseen ja oikeutettuun vaatimukseen. Mitä pikemmin vaalit voitaisiin toimittaa, sitä terveempää se olisi Nova Scotian mainarien järjestön nousemiselle. Pitkittämisillä ja luonnottomilla vastaanhankaamisilla voi Lewis aiheuttaa suurta vahinkoa mainarien järjestyneelle joukolle. Nova Scotian mainarien union ja yhdysvaltalaisen emäjärjestön suhteet pitäisi olla selvällä pohjalla, että Nova Scotian mainarit voisivat valita virkailijansa silloin kun heidän yhteisen joukkojärjestönsä toiminta sitä edellyttää.

Neljän tunnin työpäivä

Kerran taas on singonnut työn ja tieteen säihkyvästä ahjosta kirkas kipinä ihmiskunnan toivojen taivaalle. Tämän kipinän lennättäjänä on tällä kertaa viime aikoina suurta kuuluisuutta saavuttanut sähkötaituri tri Steinmetz. Hän selittää, että ei kulu enää pitkiäkään aikoja, kun ihmisten ei tarvitse tehdä kuin korkeintaan neljä tuntia työtä päivässä. Kehitetyt tuotantotavat ja ennen kaikkea sähkö tekee tämän mahdolliseksi.

Tämä ajatus tuntuu häikäisevältä ja on se omiansa sytyttämään innostuksen kipinän jokaisessa ajattelevassa ihmismielessä. Koittaako ihmiskunnalle vihdoinkin ikäikoja unelmoitu onnen aika? Tuotantolaitokset ovat niin käytännölliset, että ihmisten korkeimpia vaatimuksia vastaavat elintarpeet voidaan tuottaa nelituntisella työpäivällä. Sama käytännöllisyys siirtyy työpajoista kodin piiriin. Taloustyöt tapahtuvat kuin siivellä pyyhkäisten. Ruuan valmistaminen rajottuu vain jonkun nappulan painamiseen. Huonekalut siirtyvät sähköjohtojen avulla. Astiat puhdistuvat automaattisissa pesulaitoksissa. Lattiat puhdistuvat aivan kuin itsestään kun niille ohjataan sähkövirta ja samoin tapahtuu mattojen suhteen. Perunat kuorivat itse itsensä hinkkautumalla toisiaan vastaan sähköllä käyvässä laitteessa. Vuoteet vetäytyvät kokoon yöllisiltä tiloiltaan nappulaa painamalla. Vaatteet peseytyvät kuin ihmeen kautta ja silittyvät kun niihin ohjataan sähköaalto seinässä olevasta johdosta.

Ja näin satumaista työn ihmettä loppumattomiin, niin että varsinaista työtä jää ja voidaan jättää vain sen verran kuin ihminen nautinnokseen tarvitsee.

Lyhyt työpäivä kuuluu jokatapauksessa jo automaattisesti maailman kehityksen menoon, mutta kehittyneiden tuotantovälineiden siunaukset eivät silti suoranaisesti ja ilman muuta lankee itse työntekijäin hyväksi. Jo nykyaikaisilla välineillä voisi työpäivä olla yleensä paljon lyhempi kuin mitä se on. Mutta niin ei kuitenkaan ole asianlaita siitä syystä, koska kehitetyt tuotantovälineet eivät ole tarkotetut lyhentämään työläisten työpäivää, vaan tekemään voittoja omistajilleen.

Yllä kuvatun häikäisevän unelman toteutuminen lopputingassa riippuu siitä, että itse työvälineiden käyttäjät saattavat teknilliset saavutukset palvelemaan unelmoidun työpäivän asiaa.

"Valtiopetos"

Suomessa tapahtuneiden työläisten jahtausten johdosta kirjottaa Tukholman «Politiken» m.m. seuraavaa:

Valkoinen terrori Suomessa alkaa ilmeisesti nostaa päätään yhtä raivokkaana kuin aikaisemmin huolimatta siitä, että maan talonpoikaishallitus Kallio-Vennola pitäisi ollaväriltään hieman «liberaalinen» ja «demokraattinen». Sähkösanoma ei ilmoita lähemmin, mitä hirvittäviä rikoksia suomalaiset kommunisitt ovat tehneet ja mikä on antanut aiheen tähän valtaiseen valtiotoimintaan koko puolueen hallintoa, valtiopäivämiesryhmää ja sanomalehdistöä vastaan. Puhutaan tosin valtiopetoksesta. Valkosuomalaisilla on kuitenkin merkillinen käsitys «valtiopetoksesta». Kun Suomen vasemmistolaissosialistit ja kommunistit pari vuotta sitten antoivat julistuksen Suomen Karjalaa vastaan harjoittaman sotaprovokatsioonin johdosta — yks kaks oli tämä rauhanpropaganda valtiopetosta. Vielä tänäkin päivänä tuomitaan tämän «rikoksen» johdosta valtiopetollisena. Kun saadaan osoitetuksi, että joku työläinen on tullut taikka mennyt luvatta Venäjän rajan yli — heti saa hän joitakin vuosia kuritushuonetta «valtiopetoksesta». Valkoisessa Suomessa on ylipäänsä valtiopetosta jäsenyys kommunistisessa taikka vasemmistososialistisessa puolueessa.

Palkat Venäjällä

Neuvostohallituksen suhtautumisesta palkkojen järjestelyyn on eräässä viikkolehdessä «Industrial and Labour Information» julkaistu huomiota ansaitsevia tietoja. Palkat määrätään tätä nykyä kahdella eri tavalla. Valtio määrää ensinnä alimman palkan, joka on maksettava kaikissa liikelaitoksissa, mutta sen lisäksi voivat asianomaiset puolet tehdä vielä tariffisopimuksia.

Valtion asetustietä määräämät minimipalkat ovat voimassa kaikellaisissa liikkeissä, olivatpa nämä sitten valtion liikkeitä tai yksityisiä. Mutta vain viimemainituissa voidaan palkkoja saada kohotetuiksi ryhmä- tai yksityissopimusten kautta. Valtion laitoksissa voidaan palkkoja muuttaa ainoastaan ryhmäsopimusten kautta. Niissä valtion laitoksissa, missä tällaisia ryhmäsopimuksia ei tehdä, korotetaan palkkoja, elleivät olosuhteet sitä ehdottomasti vaadi, harvoin valtion määräämää minimipalkkaa korkeammiksi. Valtio lopetti työläisten palkanmaksun luonnossa lokakuussa 1922 ja siitä saakka on palkka suoritettu vain rahassa.

Palkat ovat yleensä kohoamassa. Tilastot osoittavat, että palkat vapaita markkinoita varten työskentelevissä ja valtiosta vähemmän riippuvissa liikkeissä kohoavat nopeammin.

— Kreikan ja Italian välillä puhjenneet sotaiset selkkaukset ovat omiansa osottamaan paljon ylistetyn kansojen liiton tehottomuuden sotien ehkäisemiseksi. Kreikan ja Turkin väliseen ristiriitaan liittyvät itse kansojen liittoon kuuluvain imperialististen maiden ristiriidat. Ne jotka odottavat kansojen liitolta jotain todellista työtä sotamaiden rauhottamiseksi, saavat hautoa toteutumattomia unelmia.

Vilkaisuja

Paljon puhuvaa kirjotusta

Muutamassa Toronton lehdessä oli painettuna näyte Torontossa olevan Dominion meteorologisen observotorin virallisen seismografin merkinnästä Jaapanissa muutama päivä sitten tapahtuneesta maanjäristyksestä. Toronton seismografin neula alkoi piirrellä tökerön näköisiä viivojaan paperille perjantai iltana noin kaksitoista minuuttia yli kymmenen. Ensin riipoi tuo salaperäisten voimain liikuttama kynä harvempaan, ikäänkuin epäröiden, mutta vähitellen piirtely vilkastui, ollen kiivaimmillaan kello 11 aikana illalla.

Tavallinen ihminen askartelee vaan huolettomana ja tietämättömänä omissa edesottamisissaan, mutta jossakin Toronton observatorin kammiossa pieni vaatimaton laite kirjottaa ikäänkuin suuren hermostuneisuuden vallassa mitättömälle paperinauhalle mieltä järkyttävää kieltä 6,150 mailin päässä myllertävästä miljoonia ihmisiä kohdanneesta kamalasta onnettomuudesta. Tämän koneen kynä ei valehtele, ei luo harhakuvia, vaan vetää paperille suuren tietäjän tulisia piirtoja laajan mantereen ja maailman mahtavimman meren takana tapahtuneesta mullistuksesta. Jokainen, joka hänen «puustaviaan» ymmärtää, voi tyrmistyneenä lukea niiden hälyyttävää puhetta yhdestä suurimmasta onnettomuudesta mitä ihmislasta on koskaan kohdannut.

Ja muutaman hetken perästä, kun Toronton seismografi on jo sanonut sanottavansa, kierivät ikäänkuin kaikuna masentavat turmanviestit, jotka toteavat prikulleen mykän piirtäjämme paljon puhuvat koukerot.

Inhimillinen tiede ja sen ihmeelliset välineet ovat jo kehittyneet niin korkealle, että ne huimaavat tavallista ihmisjärkeä.

Napoleonin arvonmerkit

Kun Napoleon aikoinaan tallasi Italian jalkansa alle, julisti hän itsensä myöskin Milanon kuninkaaksi ja otti haltuunsa tälle kuninkaalle kuuluvat koristukset ja arvomerkit. Nämä merkit ja hepenet joutuivat sitten Napoleonin kukistuttua itävaltalaisten haltuun ja kuljetettiin Wieniin v. 1848. Italian hallitus on niitä usein pyytänyt takaisin, mutta Habsburgin suku ei suostunut luovuttamaan. Nyt kun Itävalta on muuttunut tasavallaksi, eikä luule tällaisia kuninkaallisia arvomerkkejä tarvitsevansa, on ne luovutettu Italialle.

Näistä arvon merkeistä mainitaan yksihihainen kuninkaallinen kauhtana, joka kuuluu olevan erittäin hieno ja kullalla sekä muulla kauniisti koristeltu, niin että asiantuntijat väittävät sen olevan kauniimman ja kalliimman kauhtanan, mitä mikään kruunupää on koskaan kantanut. Edelleen kuuluu niihin kuninkaallinen kruunu, joka on myös kullalla ja jalokivillä kalliisti koristettu. Historia kertoo, että Napoleon noustessaan Milanon kuninkaalliselle valtaistuimelle toukokuun 26 päivänä v. 1806, oli itse omin käsin painanut tämän kruunun päähänsä ja lausunut seuraavat historialliset sanat: «Itse jumala on sen minulle antanut ja voi sitä, joka siihen kajoaa.»

Kruunun historia ja niiden ihmisten kohtalo, jotka tätä kruunua ovat himoinneet ja hallussaan pitäneet, osoittaa kylläkin oikeaksi Nopoleonin lauseen, että «voi sitä joka siihen kajoaa». Napoleon itse kukistui ja Habsburgin suku on kukistunut ja Italia saa kruununsa takaisin. Ennustaako se nyt myöskin Italian kruunupään kukistumista, jää tulevaisuuden nähtäväksi. Jotkut kyllä arvelevat, että itse Mussolini aikoisi pistää kruunun omin käsin päähänsä, kuten Napoleon aikoinaan teki, mutta hänenkin on silloin muistettava, että «voi sitä, joka siihen kajoaa».

Kysymyksiä ja vastauksia

— Canadan armeijassa maailmansodan aikana palveli 2,000 canadalaista intiaania. Sodankäyntiä avustaviin rahastoihin lahjottivat intiaanit sodan aikana kaikkiaan yli 20,000 dollaria.

* * *

— Loire-joki on pisin joki Ranskassa.

* * *

— Manitobassa, Saskatchewanissa ja Albertassa on nykyään käytännössä vähintäin 35,000 traktoria, eli peltoveturia. Noin kymmenen vuotta sitten olivat nämä uudenaikaiset maanviljelysvälineet kokonaan tuntemattomia.

* * *

— Englannin suurimmat satamat ovat Lontoo ja Liverpooli.

Uusia kysymyksiä

— Mitä ymmärretään voimakoneen hevosvoimalla ja mitenkä se määritellään?

— Kuinka paljon Canadan väkiluku on lisääntynyt viimeisen kymmenen vuoden aikana?

— Kuinka kauan lasin valmistus on ollut tunnettua?

— Kuka rakennutti paljon puhutut Babylonian riippuvat puutarhat?

— Kuinka monta postikonttoria on Canadassa?

Puolueen ja järjestön asioita

PÖYTÄKIRJA

tehty Canadan työläispuolueen suom. järj. toimeenp. komitean ylimääräisessä kokouksessa elok. 23p. 1923.

Saapuvilla oli Aino Gröndahl, O. K. Jokela, J. Latva, J. Kahila, J. Rajala sekä Vapauden toimittaja tov. Saari ja Vapaudesta tov. N. Terho.

Sihteeri ilmoitti kutsuneensa kokouksen koolle siksi kun toverit Saari ja Terho olivat tulleet kaupunkiin ja tov. Saari ei vielä ole persoonallisesti ollut kosketuksissa t. p. komitean kanssa ollessaan Vapauden toimittajana ja t. p. komitea Vapauden toimitustavan valvojana, niin hyvän yhteisymmärryksen säilyttämiseksi on persoonallinen keskustelu terveellistä, jota aikaisemmin olleiden toimittajien kanssa on hyvällä menestyksellä käytetty. Tov. Saari kertoi tekemistään havainnoista lehdessä oloaikanaan ja niistä muutoksista, joita hän on tehnyt lehden toimitustavassa, pitäen silmällä sitä, että lehti voitaisiin ulos antaa aina niin monipuolisena kuin mahdollista ja siksi joutuu toisinaan sivuuttamaan monia sellaisia pitkiä periaatteellisiakin selostuksia, joita päivälehdet julkaisevat, mutta kuitenkin koetetaan niin paljon kuin mahdollista antaa lehdessä tilaa kolmannen kansainvälisen periaatteita selventäville kirjotuksille, toivoi, että lehti saataisiin toimitettua sellaisena että se järjestyneitä työläisiä yhä enemmän tyydyttäisi ja että lehden tilaajamäärä yhä kasvaisi, joka merkitsee sitä, että yhä lukuisammat joukot kokoontuvat lehden ehdustaman kannan kannattajiksi. Tov. Saaren tulkinnan lehden toimitustavasta t. p. komitea hyväksyi edelleenkin menettelytavaksi.

Toisen piirin piiritoimikunnan kirje luettiin, jossa tiedusteltiin, josko t. p. komitea voisi antaa heidän piirinsä tupa-akitaattorille korvausta $20 kuussa. Korvaus myönnettiin, mutta kuitenkin tiedustellaan koska he aikovat tupa-akitaattorin lähettää liikkeelle ja kuinka kauan aikovat sitä pitää piirissään.

Yhd. Suomen järj. t. p. komitean kirje luettiin, jossa ilmoitettiin, että yhtyvät meidän päätökseen Suomesta tulleiden todistuksien hankinnassa. Asiasta päätettiin ilmoittaa Suomen Työväenpuolueen puoluetoimikunnalle.

Yhd. Suom. järjestön t. p. komitean kokouksen pöytäkirja luettiin ja liitettiin failiin.

Springtimen johdosta syntyneeseen kahnaukseen päätettiin kirjoittaa Yhd. järj. t. p. komitealle ja asianomaisille liikkeille.

Organiseeraajan, tov. Hendricksonin, kirje luettiin, jossa hän selosti matkansa alkua lännen osastoissa.

Tov. J. W. Ahlqvistin raportti luettiin, jossa hän selosti uudelleen käynnistään Vermillion Riverin osastossa ja lähetti sanotun osaston varoja $400 t. p. komitean säilytettäväksi siihen asti kun osasto alkaa rakentaa huoneustoa itselleen, jolloin varat on heille takasin luovuettava. Varat päätettiin ottaa vastaan ja liittää järjestön rahastoon säilytettäväksi pankissa, sekä raportti hyväksyttiin.

Manyberryn osaston kirje luettiin, jossa he vaativat toimeenpanevan komitean hyväksymään tahi hylkäämään heidän tekemänsä päätös, jolla he osastostaan ovat erottaneet Mrs. ja Evert Piessan. Samassa yhteydessä luettiin E. Piessan kirje, jossa hän selosteli syytöksiä, joita häntä vastaan on tehty, muun muassa että hän olisi kavaltanut sikäläisen osaston varoja 12 dollaria. T. p. komitea jo edellisessä kokouksessaan velvoitti osaston näyttämään todisteet sanotusta rahaerästä, mutta koska sitä ei ole tullut, niin ei t. p. komitea vielä nykyään ratkaise asiaa vaan velvoittaa sihteerin kirjoittamaan uudelleen ja selostamaan yhteisymmärryksen tarpeellisuutta, ja vaatimaan osastolta todisteet tuon rahaerän kavalluksesta.

Toiselle piirille päätettiin lähettää tov. Terhon mukana Toronton osastolta lainattu varjokuvakone.

Luettiin tov. Tenhusen kirje työn alla oleviin kirjoihin nähden, joita toveriliikkeet tulevat kustantamaan. Erikoisemmin emme katsoneet asiasta vielä päättää ennenkuin Vapauden johtokunta sanoo ajatuksensa, sillä he ensikädessä tuntevat mahdollisuudet esimerkiksi kuinka paljon voidaan mitäkin kirjaa myydä tällä puolella, kuten nyt juuri valmistuvaa runoteosta.

Pöytäkrijan tarkastajiksi valittiin J. Rajala ja K. Kahila.

Kokous lopetettiin.

Vakuudeksi

Jussi Latva,
v. t.sihteeri.

Olemme tarkastaneet edelläolevan pöytäkirjan ja hyväksymme sen sellaisenaan.

John Kahila, John Rajala,
pöytäkirjantarkastajat.

Kaksi voimaa

Egyptin fellah lämmittää kurjaa savimajaansa Faraoiden, noiden ijätisäilyvien pyramiidien rakennuttajain muumioilla. Tavat, valtiolitot, hallitsijahuoneet, valtiot ja kansat tulevat ja menevät loppumattomana jaksona. Mutta näitä mahtavampana, koskaan katoamattomana, ijäti kasvavana, aina joonilaisen filosofian varhaisimmasta alusta asti avautuen yhäti lisääntyvässä loistossa, sivuuttaen kaiken muun, leviten maasta maahan ja kansakunnasta toiseen — jatkuu yhä tieteellisen tiedon majesteetillinen eteneminen.

Meidän aikamme suuri tehtävä, jota muinaiset pimeät aikakaudet eivät käsittäneet, vielä vähemmin saavuttivat, on tieteellisen tiedon levittäminen kansanjoukkojen keskuuteen. Tämän tehtävän vaikeudet voivat kylläkin olla suuret ja me voimme niitä laajentaa mielemme mukaan, mutta meidän pyrkimyksenämme on kamppailla noita vaikeuksia vastaan ja meidän unettomat yömmekin ovat pyhitetyt niiden voittamiseksi.

Siinä yleisessä rappeutumistilassa, joka, kuten kaikki historian syvimpien totuuksien tuntijat myöntävät, on päässyt valloilleen kapitalistisen maailman kaikissa suhteissa, löytyy ainoastaan kaksi tekijää, jotka ovat säilyttäneet elin- ja lisääntymisvoimansa keskellä kaikkea sitä turmelevaa itsekkyyden ruostetta, joka on syöpynyt porvarillisen maailman elämään. Nämä kaksi mahtia ovat tiede ja kansa, tiede ja työväenluokka. Ainoastaan nämä yhteisvoimin kykenevät elvyttämään kulttuurin uudella elämällä.

Kun nämä nykyisen yhteiskunnan kaksi äärimmäistä tukikohtaa, tiede ja työväki, yhdistävät voimansa, tulevat ne rautaisella kädellään murskaamaan kaikki esteet kulttuurin tieltä ja juuri näiden voimain yhteisyydelle olemme me järjestyneet työläiset päättäneet pyhittää elämämme viimeiseen hengenvetoon asti.

Piirijärjestöjen asioita

P. O. piiritoimikunnan haltuun on jätetty muutamia todistuksia; ne on lähetetty Vaasan l. etel. piiritoimikunnan toimesta ja ovat he pyytäneet näistä todistuksista ilmottamaan toisilla paikkakunnilla oleville, jossa mahdollisesti nämä asianomaiset henkilöt nykyään oleskelevat. Sikäläisen piiritoimikunnan kirjurin on täytynyt ohranan vainoamana hävitä paikkakunnalta. Toinen kirjuri on lähettänyt nämä käsillä olleet todistukset. Todistuksia on seuraaville henkilöille: Arvi Hakala, Kauhajoelta. Hän on ollut järjestyneiden työläisten luottohenkilönä ennen ja jälkeen sisällissodan. Iisak Peräkorpi, Kurikasta, on ollut valkoisten riveissä, mutta kutsunnan kautta. On viimeaikoina kuulunut sikäläiseen sos.-dem. työväenyhdistykseen. Ei ole lakonrikkuri eikä lahtari, joskaan ei ole järjestyneen työväen toiminnalle osannut paljoa arvoa antaa, siten kuuluu todistuksen sanamuoto. Felix Sillanpää, Kauhajoelta. Hänelle on johonkin tänne Canadaan lähetetty todistus, jossa on sanottu, että hän on ottanut vapaaehtoisesti osaa lahtarien puolelle. Tämä tiedonanto kuitenkin erheellisenä peruutetaan. Tuo kysymyksen alainen lahtari on yllämainitun veli ja hän on edelleenkin valkaisemassa Suomea. F. Sillanpäätä vastaan ei heillä ole mitään sanottavaa.

Suomesta tulleilla kirjeillä on meitä pyydetty järjestyneille työläisille tässä maassa huomauttamaan, että Suomesta on taas tulossa tänne lahtareita, varustettuna väärennetyillä todistuksilla. Heidän nimet ovat: jääkäri **Jaakko Erikoinen** ja suojeluskuntalainen **Toivo Ekola**, Ala-Härmästä. Jääkäri **Elias Hernesniemi** ja suojeluskuntalainen **Jaakko Ollila**, Lappajärveltä.

Piiritoimikunnan puolesta
J. Oksanen.

Eri paikkakunnilta

LADYSMITH, B. C.

Nyt ne on ollut ne kesäjuhlat ja saan myös mainita, että ne onnistuivat mitä parhaiten jos nimittäin siitä voidaan luoda minkäänlainen johtopäätös että kuinka runsaasti on osanottajia, niin näihin juhliin oli saapunut kaikki, likeltä ja kaukaa, jotka tunsi vähänkään tämän vielä heikon, mutta samalla tosivallankumouksellisen liikkeen kutsua.

Ensinnä toveri P. Parta kutsui juhlavieraat koolle, lausuen kaikki tervetulleeksi ja lyhyesti selostaen mitä juhlissa tullaan tarjoamaan ja mihinkä tulot juhlista käytetään, ja lopuksi esittäen ohjelmanjakajan Mrs. E. Lindin suorittamaan tehtäväänsä, joka vuorostaan esitti toveri Nestor Altiinin puhumaan. Hän tehden selvää päivän tarkoituksesta. Puhujina esiintyi myös A. Kotila ja Wester Sillanpää Chase Riveriltä. Sitten vallankumousta uhkuvia runoja lausui Eli Palo, Ida Somppi, A. Wahkuri ja Kivelä. Ladysmithin toverittaret Mrs. L. Luthrien johdolla lauloivat hyvin sointuvasti pari yhteislaulua ja laululla myös innosti yleisöä nuorukaiset Häkki ja Elsi Altiin. Muuten päivä meni mitä parhaiten, jota oli avustamassa sula yhteisymmärrys. Puhdas tulo juhlista oli 42 dollaria 50 senttiä, joka tullaan luovuttamaan agitatsioonirahastoon. Yksi asia joka vaatii vähän huomioon ottamista, on seuraava: Koska metsäkämpille on myönnetty 8 tunnin työpäivä, niin olisi suotavaa että paikkakuntamme kämpillä olevat urakkatyöntekijät eivät pyrkisi tekemään ylityötä ja sunnuntaisin, koska se on vahingoksi teille itselle ja samalla alalla työskenteleville tovereillenne, ei ainoastaan sillä kämpällä missä tällaista harjotetaan, vaan koko maakunnassa työskenteleville työläisille.

Poismenokuume on tullut kansalaisille. Paikkakunnalta lähti Yhdysvaltoihin toveri S. Luhtala perheineen, jolle paikkakuntamme toverittaret hommasivat lähtöjuhlat, jonka toveritar ja toveri Luhtala oli paikkakuntamme väestön mielestä ansainneet. Aikaisemmin muutti Samulin maahan toveri V. Haapa perheineen ja Mrs. H. Matson.

Kirjeenvaihtaja.

—0—

CONNAUGHT, ONT.

Olemme saaneet sattumalta käsiimme erään kirjeen, jonka eräs Lappajärveläinen lahtari on tänne kirjottanut, noin puolitoista vuotta sitten. Kirjeessä on hän tahtonut silitellä lahtarina oloaan. Koska mainittu lahtari M. Uusitupa on nykyään saapunut tänne ja koska hän on vielä pyydellyt, ettei muistella sitä hänen kirjettään, niin annamme sille julkisuutta näin leh-

LIIKKEENHOITAJAN OSASTO

Kesän koreus

on kohta mennyt. Pian kukat kuihtuvat, lehdet varisevat ja kärpäset kangistuvat. Kesän iloista on kohta enää vain muisto jälellä. Kesän ilot ovat haihtuvaisia iloja.

Ah, ihminen!

Älä tyydy haihtuviin iloihin, vaan kilvottele PYSYVÄISEMMÄN ilon perään. Pysyväisemmän ilon voit itsellesi taata tilaamalla vakituisesti itsellesi PUNIKIN joka kukkii ympäri vuoden, kahdesti kuussa, ja jonka lehdet eivät koskaan varise.

Hinta on $1.75 koko vuodelta; puolelta vuodelta $1.05.

Tässä n kaavake, jota voit käyttää tilatessasi:

Oi sinä koria tyttö siellä Vapauden ohviisissa! Pane minunkin nimeni sinne pysyväisen ilon isoon kirjaan, eli toisin sanoen: mer kitse minunkin Punikin VAKITUISTEN tilaajain luetteloon. Mukana seuraa rahaa $.............. Nimeni ja osotteeni on näin, että Punikki tulis tänne päin:

NIMI ....

OSOTE ....

Pane tilaus tulemaan osotteella:

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

Englanninkielistä kirjallisuutta.

THE CRY FOR JUSTICE ja THE BRASS CHECK.

Kumpikin ylläolevista kirjoista ovat maailmankuulun kirjailijan Upton Sinclairin tuotteita, edellinen hänen toimittamansa, johon on koottu maailman tunnetuimpien kynäilijäin tuotteita ja jälkimäinen hänen kirjottamansa novelliteos Amerikan sanomalehdistön menettelyistä.

The Cry for Justicessa on 880 sivua ja hinta $2.00.
The Brass Checkissä on 445 sivua ja hinta $1.50.
Kumpikin kirja on sidottu aistikkaisiin koviin kansiin.
Saman kirjailijan Jimmie Higgins myös saatavana suomenkielellä.
Tilatkaa osotteella:
Hinta $1.50.

VAPAUS, Box 69, Sudbury, Ont.

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 34:-

Dollarista

Lähetyskulut:

40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikista $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksille. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa otetaan rahavälityksiä vastaan A. T. HILL, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään.
Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus
Box 69, Sudbury, Ont.

den palstoilla. Koska lahtari itsekin on tässä lähettyvillä, niin saa tilaisuuden tutustua omaan tekeleeseensä. Kirje on kielellisesti niin kurjasti pantu kokoon, että siitä on hyvin vaikea saada selvää, siksipä lyhentelen ja korjailen sitä luettavaan asuun. Kirjeen kokoonpano on tyypillinen näyte Lappajärveläisestä lahtarikulttuurista.

Lahtari kirjottaa: En ole mikään papin hännäntuppi, enkä laahtari, vaikka olenkin sen nimen saanut Canadan herroilta. Sanoo käyneensä omin silmin katsomassa sen «saapassodan» kulkua ja oli se seuraava: Me mentiin viemään niitä ratsuja ja oli ainakin yhtähyviä kuin ne teidän ryssännekin. Sitten menimme Lapualle ja otimme siellä aseet pois ryssiltä, kun he ei niitä uskaltaneet käyttää, vaikka heitä oli puolta enemmän kuin meitä. Seinäjoella yksi mies karkasi meidän puolelle. Meidän olisi se pitänyt ampua, se pelotti meidät niin hirveästi, olimme näes vielä niin tottumattomia. Sitten tulimme lähemmäksi Tamperetta. Ruovedellä oli minun hallussani 20 punikkia, joita en kylläkään viitsinyt tappaakaan. Näin eräässä paikassa oikein punikkien pääjehun. Hänellä oli ryssän kuvia seinät täynnä. Hänelle minä sanoin, että sinut mniun täytyy viedä ja sen akka sano että mihinkä te sen minun äijän viette, että tiedän uuden ottaa. Toisessa torpassa löysimme isännän kaukaa sydänmaalta. Hän sanoi kohta, että kyllä hän kerkiää ja niin lähti mukaan, hänen jätimme henkiin. Laiskat eivät koskaan pääse valtaan, sillä ne kykenevät kahdessa vuodessa tekemään leipämaasta nälkämaan, niinkuin on Venäjällä selvästi käynyt. Punikeilla oli viisi tykkiä meidän kahta vastaan, mutta me vaan pärjäsimme. Nämä ovat tosia ja voin todistaa vaikka hengelläni, joka kait minulta menisikin, jos luuni vetäisin sinne Canadaan (nyt hän on vetänyt). Eikä sieltä Canadasta renkää luuloja kirjottaa, sillä ei me olla laahtareita.

Työläistoverit! Muistetaanpa pitää tämäkin luihu mielessä ja hänen lisäkseen monta muuta. Otetaan tulijoista selkoa mitä he ovat miehiään. Yhdellä ja toisella tavalla voi heistä päästä selville, vaikkakin he tuota «sankarina» oloaan koettavat saada unholaan, vaan heidän tekemäänsä rikosta emme saa unhoittaa. — ?—?.

WANUP, ONT.

Täällä me kannonvääntäjät vähän saamme vapaampaa aikaa nyt kun olemme saaneet korjuun heinät ja kaurat. Moni onkin lähtenyt käsivarsiaan kaupalle mikä minnekin.

Nyt kun on päästy vähän vapaammaksi niin eikö olisi aika ruveta oikein miesvoimin toimimaan herättääksemme nukuksissa ollutta puhumaseuraa eloon ja antaaksemme sille uutta virkeyttä.

Meidän kylä on ollut jo pitemmän aikaa työläisten tulo- ja lähtöpaikkana ja aina tulee vanhanmaan miehiä paikkakunnalle. Näinollen on osasto perustanut tutkijakomitean ja ne henkilöt jotka ovat tulleet Suomesta jälkeen 1918, tekevät hyvin kun tulevat tutkijakomitean kokoukseen joka on t.k. 9 päivä kello 2. Tulkaa kaikki, jotka olette olleet paikkakunnalla jo pitemmän aikaa, ettekä vielä ole hakeneet järjestyneiltä työläisiltä toveriluottoa. Kokous pidetään kouluhuoneella. — Joukosta joku.

SCHREIBER, ONT.

Vaikkapa tässä taas hiukan häiritsisi kylämme hiljaisuutta ja antaisi tietoja muulle mailmalle näin kesän loputtua. Niin ensiksi sopii mainita, että on oltu vähän laiskoja osastotoiminnassa, mutta siihen on ollut monenlaiset syyt. Marjaileminen on nim. ollut kiireintä kotiteollisuutta yli kuukauden ajan. Marjoja on ollutkin hyvänlaisesti tänä kesänä. Mutta nyt kun muut kiireet on sivuutettu niin toivottavasti aletaan taas siihen työhön, josta vielä kerran saamme nauttia täydet tulokset. Niin olkoon vielä sotahuutomme Schreiberissä, että kaikki yhteen joukkoon ja yhdessä toimimaan eikä sivusta millään halpamaisilla verukkeilla ja parjauksilla vastustamaan niinkuin tähän saakka on tapa ollut, mutta ruvetaanpas nyt vaikka tällä tavalla, että osaston hommissa käydään kaikki yhdessä ja kotona ollaan toisillemme niin vihasia, että nenä pihisee.

Syyskuun 2 p. pidetyssä osaston kokouksessa päätettiin seuraavista asioista: Creighton osaston lähettämään keräyslistaan päätettiin antaa osaston kassasta $3.00 Tammen perheen hyväksi ja Suomen työläisten avustuslista otettiin huomioon ja valittiin kerääjäksi E. Sormunen.

Suomesta tulleita kehoitetaan tulemaan osaston kokouksiin ja tuomaan todistukset, jos mahdollista toveriluoton saamista varten.

Toveruudella

Viuhka poika.

PORT MOODY, B. C.

Niin jos nyt kerran taas pitkästä aikaa katkaisisi äänettömyyden ja kertoisi vähän tämän kylän suomalaisten hommista. Täällä oli suomalainen sosialistiosasto lamaannuksissa, eli laskettuna levolle määräämättömäksi ajaksi huonon vointinsa tähden, vaan kolmen kuukauden ajan levättyään se taas herätettiin ja se nousikin oikein muhkeana ja hyvässä voinnissa toimimaan. Joten siihen kuuluu nyt melkein kaikki Port Moodyn suomalaiset perheet, lukuunottamatta viittä perhettä. Vaan paljonhan sekin jo merkitsee näin pienessä joukossa, vaan sinahan niitä on meillä vastustajiakin, sillä joka ei ole meidän kanssamme, hän on meitä vastaan. Ja nyt kun osastomme on näin eloisana voi siltä odottaa huvipuoltakin, näytöskappaleita y.m. Työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kuussa ja ohjelmakokoukset aina määräyksen mukaisesti.

Niin, uusia jäseniä ovat seuraavat toverit ja toverittaret: Karl ja Hilja Erikson, Karl ja Hanna Streng, David ja Ada Mykkänen, Emil Eskola, Esa Moisio, Otto ja Olga Hirvo, August ja Elisabet Tuuri. Näistä useammat ovat jo ennemmin kuuluneet järjestöön, vaan jonkun pikkusyyn tähden ovat jääneet pois, vaan nyt toivon, että se yhteisymmärrys tulisi säilymään keskuudessamme, että ei tulisi kilpailua siitä, että kuka meistä suurin oli, sillä, että ne pikkutehtävät mitä kunkin osalle tulee, otettaisi tyytyväisinä vastaan. Niin, sillälailla saadaan jotain huvipuoltakin aikaan. Niin jos nyt [illegible] kaikki odottamaan tuonnemmaksi, että mitä saadaan nähdä ja kuulla. Siis toivon kaikille luokkatietoisille tarmoa ja henkevyyttä asiamme eteen toiminnassa. A. E. kirjeenvaihtaja.

SALMON ARM, B. C.

Osastomme viime puolivuosikokouksessa valittiin uusi henkilö tähän uutistenkirjottajan toimeen, joten minä tässä vaan — uudelta kyhäystä varttoen — piirrän vanhalta muistelta.

Osastotoimintaa on koetettu pitää vireillä kuunnista ilmeisitä huolimatta. Käytiinhän meillä vähän «kylkeenkin pukkaamassa». Tov. M. Hendrickson meille puhua paukutti kahtena iltana, 14 ja 15 p:nä elokuuta. En lähde hänen puhetaan analysoimaan, sanon vaan mitä kuulijat hänestä toistenkin sanovan, että miestä kuuntelee vaikka päivän syömättä.

Huomautus Suomesta tulijoille. Piirimme osastojen valitsema tutkijakomitea pitää ensimäisen kokouksen syysk. 23 p. Salmon Armin osaston talolla. Jokainen mies- tai naishenkilö, joka on saapunut Suomesta näille ympäristöille jälkeen Suomen sisällissodan ja haluaa vapautua epäilyksistä, sekä saada toveriluoton, saapukoon yllämainittuun kokoukseen todistuksineen tai ilman niitä. Te tarvitsette toveriluottoa, ilman sitä tulee elämänne tukalaksi ajan päälle. Ei asia parane sillä, että muuttaa paikkakuntaa, sillä kaikkialla on tovereita, jotka haluavat nähdä todistuksenne, miten olette suhtautuneet Suomen työväenluokkaa kohtaan. Saapukaa siis jokainen, olkoon yli- tai alaikäinen, tähän kokoukseen. Kokous alkaa kello 10 aamupäivällä. — J. H.

MANYBERRIES, ALTA.

Näyttää siltä, ettei sieltä verellä valaistusta Suomestakaan satu yhtään kunnon punikkia tänne tulemaan. Jos sieltä joku valkoinen tuleekin, niin ei hän anna itseään kosketukseen osaston kanssa. Valkoset kuuleman mukaan moitiskelevat, että ne sosialistit siellä Suomessa olivat sydämmettömän raakoja, tietenkin siksi kun rupesivat taistelemaan itsellensä leipää ja kun eivät tyytyneet muruihin niinkuin nyt kun tulivat tapetuiksi ja sorakuoppiin haudatuiksi ja vankiloihin teljetyiksi. Loput saavat olla ilman leipää. Tämän tiedän siitä kun lähetimme kaksi kuukautta sitten minun vanhalle äidilleni koista varoistamme 5 dollaria, niin sisko kirjoitti, että kyllä se oli rahas sisko- meille suureen tarpeeseen, että saimme leipää. Ei meillä ollut yhtään leipää. Selitti että kyllä siellä saavat köyhät viettää monta päivää ilman leipää vaikka kuinka tekee joka päivä työtä. Joka maassa on työläisten tultava niin «raukoiksi», että ne vaatimalla taistelevat itsellensä ihmisoikeudet. Tämän täytyy ensin selvitä syvälle kansankerroksille, että he taistelevat itsensä puolesta eikä itseänsä vastaan.

Sanon vieläkin, että meidän on jo tänä päivänä käytävä toverien ja toveritarien rinnalle itsemme ja toverien puolesta taistelemaan sellaisen järjestelmän saavuttamiseksi, että on elämän mahdollisuuksia muutenkin eikä vain «morketin» avulla eikä kapitalismin puolesta itseämme vastaan.

Toverillisempaa yhteisymmärrystä toivoen. — Hilja Piessa.

Mindan s. osaston työkokous oli lähellä sotaa, käytiin niin sanottuo sanasotaa. Oli käsiteltävänä toimeenpanevalta komitealta tullut kirje, joka koski E. Piessan osastosta erottamista. Kokous valitsi nelihenkisen komitean vastaamaan A. T. Hillin lähettämään kirjeeseen.

Nyt on se elonkorjuu parhaallaan. Farmarit jonkun viikon perästä katselevat isoja olkiläjiä ja ovat ihmeissään minne rahat on joutuneet. Monta farmaria on tuosta aivan tietämätön, ei huomaa että kapitalistinen järjestelmä on käytännössä. Yksi hameniekka kansalaisistamme on täällä kummaa kummempi kun se kirjottelee Canadan Uutisiin, että hän sotkis nuot kommunistit vaikka siniseen saveen saakka, vaikka itse naikkonen hän käy kerjuulla ihmisiltä soppaluita. Hän on niitä kesävillaisia, juoksentelee siellä missä on henkisesti sairailla juhlat. Dakotasta kävási täällä taas paimen nyppimässä villat pois lampaista. — Yksi vihatuista.

MATKA MUISTELMIA.

Timmins, Ont., Pohjois-Ontarion suurimpia työvoiman markkinapaikkoja. Suomalaisia asustaa arviolta noin neljäsataa. Suurin osa varsinkin perheelliset ollen luokkatietoista järjestynyttä joukkoa, joille melkein poikkeuksetta tulee puolueemme sanomalehdet, kirjallisuuden lukijoita oli heissä huomattava joukko, nämä toverit omaten erittäin selvän ja pikkumaisesta ryhmäkuntalaisuudesta vapaan maailman katsomuksen. Hiljakkoin vanhasta maasta saapuneita enimmäkseen yksinäisiä miehiä oli koko paljon. Ja mikäli heihin olin tilaisuudessa tutustumaan, niin olivat he hyvin kirjavaa joukkoa, tosin ollen heidän joukossaan luokkatietoisiakin tovereita, mutta jotka eivät vielä voineet varojensa puolesta ostaa ainoita tiedon aarteitamme kirjallisuutta ja sanomalehteä, kuitenkin haluten sen tehdä ensi tilassa.

Ammatillisesti järjestyneitä työläisiä kansalaisissamme sanottiin olevan hyvin vähän eikä ihmekään sillä koiratorppien luku on Timminsissä siksi suuri ja siellä rypevien työläisten moraalinen taso niin alhainen, että on mahdoton edes toivoakaan nykyaikaisille toveruus käsitteille perustuvaa unionistista järjestäytymistä.

Parhaimman kuvan heidän alhaalta ylöspäin pyrkimyksistään saa kun mainitsen vain yhden näkemäni tappelun, joka suoritettiin eräässä pallotuvassa. Suorittajat ollen jo ikänsä loppupäässä olevia miehiä ja siis joitten esimerkkiä olisi nuorempi polvi ikäänkuin velvollinen seuraamaan. Toverit, pysähtykääpäs edes hetkeksi ajattelemaan mihin teitä asemanne ja velvollisuutenne omaa luokkaanne kohtaan velvoittaa, vai onko asiat todella sillä kannalla kun eräs toveri sanoi, että on turhaa enää puhua mistään senlaisesta kun järki on kerta lähtenyt alas päin menemään, niin mennään vielä alemmaksi. Uskon kuitenkin, ettei näin tule käymään.

Pottsville, So. Porcupinen lähellä oleva uutisviljelysseutu, suomalaisia pienviljelijöitä vajaa kymmenen, kaikki poikkeuksetta kuuluvat s. järjestöön erittäin luokkatietoista joukkoa, heille kaikille tuli Vapaus-lehti ja useammalle lisäksi muita lehtiä. Merkille antavan tiedonhaluista jt toverillista joukkoa.

Kirjalaukkuani kevensivät he lähemmä neljänkymmenen dollarin arvosta, joka on kymmenkertainen saavutus verrattuna väkilukuun toisilla aikkakunnilla. Toivon väsymätöntä tarmoa taistellessanne vallankumouksellisen köyhälistön armeijan eturiveissä tämänpäiväisten taistelujemme parhaammat aseet on omat sanomalehtemme ja kirjallisuus. — K. S.

Upton Sinclairin

Suur-Romaani

JIMMIE HIGGINS

Upton Sinclair on saavuttanut kirjailijana mainetta ei ainoastaan Amerikassa, vaan myöskin kaikissa Europan maissa. Yksi hänen parhaimpia teoksiaan on «Jimmie Higgins» joka valmistui juuri viimeisen maailman sodan ajalla ja on sen tapahtumtkin niinollen sodan melskeissä. «Jimmie Higgins» on personoitu osa työväenluokasta, kuka tahansa tämän kirjan lukija voi siinä nähdä oman itsensä ja käydä läpi omat taistelunsa, tarkotamme työväenluokkaan kuuluvaa lukijaa.

Kirjaa on myyty englanninkielisenä painoksena useita painoksia loppuun sen muutaman vuoden ajalla joka on aikaa sen ilmestymisestä. Ja on se myöskin sillä ajalla käännetty jo useammille kielille, m. m. on tämä suur-romaani nyt juuri ilmestynyt suomeksi, Suomen Sosialistisen Työväen Puolueen kustannuksella Helsingissä ja sieltä olemme saaneet osuutemme Amerikan Suomalaista lukijakuntaa varten, joten sitä on nyt saatavana kirjakaupstamme sekä lukuisilta kirjallisuusasiamiehiltämme. Ellette tapaa asiamiestä, niin käyttäkää allaolevaa tilauslippua.

VAPAUS,

Box 69, Sudbury, Ont.

Haluan saada hetimiten .... kpl. Upton Sinclairin kirjaa «JIMMIE HIGGINS» hinta $1.50. Mukana seuraa $.............. maksuksi tästä tilauksesta. Tehkää lähetys osotteella:

Nimi ....

Osote ....

....

Menahga Health Homessa

Tohtori O. O. Jurva — Molemmilla yli 20 vuoden kokemus. — Tohtori Ida M. Jurva.

Sähkö- ja postiosotteet: MENAHGA HEALTH HOME, Menahga, Minn.

Osastojen ja Järjestöjen osoteilmotukset

Bowie'n S. S. o:ton kokoukset pidetään 1:nen ja 3:mas sunnuntai kuussa. Kirjevaihto-osote on: Bowie, via Salsqua, B. C.

Burritin T. P. S. Osaston kokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen sunnuntai kello 1. Kirjeenvaihto-osote on Einar Kangas, Burritt P. O., via Mattawa, Ont.

Beaver Laken S. S. Osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 8 illalla. Kirjeenvaihto-osote on: Beaver Lake S. S. Osasto, Box 12, Worthington, Ont.

Canadan Työläispuolueen S. S. Järjestön sihteerin osoite on: A. T. Hill, 957 Broadview ave., Toronto, Ont.

Cobaltin s.s. osaston osote on: Box 810 Cobalt, Ont.

Creighton Minen S. S. osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote: Box 92, Creighton Mine, Ont.

Colemanin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen ja viimeinen sunnuntai klo 1 i.p. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, Box 31, Coleman, Alta.

Coteau Hillin S. S. Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on John Joki, Sawyer, Sask.

Fort Williamin s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuukauden 1 ja 3 sunnuntai. Kirjeenvaihto-osote 211 Robertson St.

Finlandin s.s. osaston työkokoukset pidetään osaston talolla joka kuun ensimäinen sunnuntai klo 11 päivällä. Kirjeenvaihto-osote: s.s. osasto, Finland, via Barwick, Ont.

Keski-Ontarion Aluetoimikunnan sihteerin osoite on: H. Ellmen, Box 26, Sudbury, Ont.

INTOLAN s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun ensimäinen sunnuntai, klo 2 j.p.p. Osote S.S. Osasto, Intola, Ont.

Lake Coteaun Finnish Social Societyn työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina, kello 1 päivällä. Postiosote Box 13, Dunblane, Sask.

Levackin S. S. O:ton kirjeenvaihtajan osote on: S. S. Osasto, Levack Mine, Ont. Box 72.

Ladysmithin S. S. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai, alkaen kello 7:män illalla. Kirjeenvaihtoosote on Box 263, Ladysmith, B. C.

Long Laken S. S. Osaston kirjeenvaihtajan osote on: Tilda Hänninen, Box 1630 Sudbury, Ont. Kokoukset on jokainen ensimäinen sunnuntai kuussa klo 2 i.p.

Lapin S. S. Osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen sunnuntai klo 2. Kirjenvaihto-osote: H. Kallinen, Kivikoski, via Port Arthur, Ont.

Myrskyn S. S. Osaston osote: Myrsky, Sointula, B. C.

Nolalun S. S. osaston kuukausikokoukset pidetään joka kuun toinen ja neljäs sunnuntai klo 2 päivällä. Kirjevaihto-osote on: S. S. Osasto, Nolalu, P. A. D., Ont.

Nipigon s.s. osaston työkokoukset pidetään joka kuun 2 ja 4 sunnuntai ja kirjeenvaihto-osote on: S.s. osasto, Box 15, Nipigon, Ont.

North Branchin W. P. S. S. Osaston osoite on: Sanna Kannasto, Box 430 Port Arthur Ont.

Port Arthurin S. S. Osaton kirjeenvaihto-osote on: 121 Secord St. Port Arthur, Ont. Osaston kokoukset samassa paikassa joka toinen torstai klo 8. Naisjaosto kokoontuu joka keskiviikko kello 8.

Pottsvillen T. P. S. Osaston varsinaiset työkokoukset pidetään jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai kello 2 jpp. Osoite Pottsvillen T. P. S. O. Porcupine, Ont.

Port Arthurin piiritoimikunnan laajennettu kokous on joka kuukauden ensimäinen maanantai Ft. Williamin Pirtillä, 211 Robertson St., klo 8 ill. — Kirjeenvaihtoosote on: K. Laiho, 158 Secord St., Port Arthur, Ont.

Rosegroven osaston osoite on: S. S. Osasto, Rosegrove, P. O., Ont.

Salmon Armin S. S. Osaston työkokoukset pidetään jokaisen kuun toinen ja neljäs sunnuntai, alkaen kello 1.30 j. pp. Kirjeenvaihto-osote on: A. Laitinen, R. R. N:ro 2, Salmon Arm, B. C.

Sault Ste Marien s.s. sosietyn työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai ja ohjelmakokoukset toisina, saston omalla talolla, alkaen klo 8.30 ill. 121 Huron St.

Sudburyn s.s. osaston kokoukset pidetään Liberty Haalilla joka toinen sunnuntai. Johtokunnan kokoukset kahdesti kuukaudessa. Postiosote: Box 26, Sudbury, Ont.

Sointulan Sos. Osaston osoite on Sointula, B. C.

South Porcupinen s.s. osaston työkokoukset pidetään joka toinen sunnuntai kello 7.30 jpp. Kirjeenvaihto-osote Box 528.

Timminsin s.s. osaston kokoukset pidetään joka toinen sunnuntai klo 2 ip. Kirjeenvaihto-osote: S.s. osasto, Box 147, Timmins, Ont.

Toronton S. S. Osaston kokoukset ovat jokaisen kuukauden ensimäinen ja kolmas sunnuntai omalla huoneustolla 957 Broadview ave. Kirjeenvaihto-osote: S. S. Osasto, 957 Broadview Ave.

Toronton s.s. osaston Agitationikomitea toimii ohjelma iltaman jokaisen kuukauden toisena sunnuntaina ja **Nuoriso-osaston** ohjelmailtama pidetään neljäntenä sunnuntaina kuukaudessa, osaston haalilla. Kokoukset myös pidetään osaston haalilla, 957 Broadview ave.

Tarmolan W. P. S. Osaston työkokoukset ovat joka ensimäinen sunnuntai kuussa omalla talolla kello 2 päivällä. Postiosote: Box 510, Port Arthur, Ont.

Vancouverin Työläispuolueen suomalaisen osaston kokoukset pidetään joka kuukauden toisena sunnuntaina klo 8 jpp. Kokouspaikka ja kirjevaihto-osoite on: Osasto 2605 Pender St. E. Vancouver, B. C.

White Laken s.s. osasto pitää kokouksensa joka ensimäinen sunnuntai kuussa klo 1 ip. P. O. osote Carlin, B. C.

Windsorin osaston työkokoukset pidetään joka toinen keskiviikko ilta. Kirjeenvaihtajan osoite: Windsorin S. S. Osasto, 185 Cadellac St., Ford City. Ont.

Websters Cornersin S. W. P. osaston kokoukset pidetään jokaisen kuun ensimäinen ja kolmas sunnuntai klo puoli 8 illalla. Kirjevaihtoosote on: Armas Skytte, Websters Corners, B. C.

Yhdysvaltain S. S. Järjestön Keskustoimiston, Kielenkääntöviraston ja Näyttämöliiton osotteet ovat: Finnish Socialist Federation, 3328 N. Clark St., Chicago, Ill. Kirjevaihto ja rahat ovat lähetettävät ylläolevalla osotteella.

Y. S. K. V. ja S. Ladysmithin Majan No. 17 kokoukset pidetään jokaisen kuun kolmas sunnuntai kello 9 aamulla. Kirjeenvaihto-osoite: Victor Alten, Ladysmith, Box 102, B. C. Canada.

Lumber Workers Industrial Union of Canadan

toimisto-osotteet Ontariossa ovat:

Sault Ste Marie, E. Kuusela, 121 Huron St.

Port Arthur, Kalle Laiho, 158 Secord St.

Timmins, V. Toko, P. O. Box 1005.

Työläiset! Järjestykää parempien elinehtojen saavuttamiseksi.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmotushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samalaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

Rahaa Suomen Vapauden kautta. Aina päivän korkein kurssi.

Hyvä valikoima fountainkyniä Vapauden konttorissa.

Canadian National Express Money Ordereita Canadaan ja Yhdysvaltoihin myydään Vapauden konttorissa. Kustannukset samat kuin Post Money Ordereissa.

Ensiluokkainen räätäliliike, tekee uusia pukuja sekä prässää ja korjaa vanhoja. — Hisko Kauhanen, Box 524, Sudbury, Ont.

Suomalainen suutariliike. Otan tehdäkseni kaikkia sille alalle kuuluvaa työtä. Olen yksin liikkeen hoitajana. Käykääpä katsomassa ja tuokaa vanhat kengät mukananne. E. Hillman, Box 778, Sudbury, Ont.

Star Bottling Works, Nurmen veljesten poppisappa suosittelee hyviksi tunnettuja virvotusjuomiaan, Poppia, Raittiusolutta ja Porteria. Chewing gumia, Chocolate y. m. Cändiä aina varastossa. Teemme myös huonekalujen y.m. tavaroiden muuttoa trokilla. Postiosote: Box 1028. Phone 946.

FORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultaseppän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave.

COPPER CLIFF, ONT.

Siistiä huoneita ja ruokaa saatavana 71 Balsam St. Copper Cliff. Omistaja Justina Ritari.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjaanne. Hinnat ovat oikeat.

FORT WILLIAM, ONT.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti-, sekä ulkoläbetysliike kaksoiskaupungeissa. Home Bakery Co. 740 Simpson st., Fort William, Ont. Puhelin 1888.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Puhelin 1185 S. — 201½ Simpson St. Fort William, Ont.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 639 Simpson St., Fort William, Ont.

TIMMINS, ONT.

Räätäliliikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen.

Tocn parturintyötä palloruzmassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

J. N. Desmarais B. A.

LAKIMIES, ASIANAJAJA, NOTARIO

Konttori Laforest Block, Hochelaga pankin yläkerrassa.

Torontori uutisia

Hieroja Ida Kivistö ottaa vastaan potilaita 47 Widmer St. Toronto.

Sudbury Collecting Agency

Tarmokkaat saatavien perijät perivät tilisaatavia, nootteja ja laskuja sekä Canadassa että ulkomailla.

ARTHUR LAUZON
P. O. Box 639, Stafford Block, Sudbury, Ont.

VAKUUTUSLIIKE

WILLIAM HALONEN

Henki-, Tapaturma- ja Palovakuutuksia

Konttoori ja osoite on sama kuin

J. JARVIS,
Asioimisto

Kauppakirjoja, Valtakirjoja, Lakiasioita.

Box 1181, Sudbury, Ont.
Telephone 1112.

Sudburysta

Osaston työkokous pidetään Vapaus haalilla sunnuntai iltana. Kokous aletaan kello 8. Saapukaa joukolla päättämään esille tulevista asioista.

Aikaisemmin puhutut Punakaartilaisten iltamat pidetään siis lauantai-iltana klo puoli 9. Monipuolisessa ohjelmassa on lausuntoa, humoristilauluja, huippuunkehitettyä tasapainovoimistelua, puhe kertomus ja näytelmä «Vaarallinen naapuri». Kun ohjelma suoritetaan reippaasti niin jää vielä aikaa tanssiinkin. Kaikki ohjelmansuorittajat ovat ent. punakaartilaisia. Sisäänpääsy on 35 senttiä. Pidetäänpä mielessä ja mennään joukolla.

Kisan kokous pidetään Vapaus haalilla ensi sunnuntaina kello 10 a.p. Kokoukseesa tulee esille paljon tärkeitä asioita, kuten seuran sääntöjen hyväksyminen, painimattokysymyksestä päätetään lopullisesti ja tulevan talven sisävoimisteluharjotuksista tullaan myöskin päättämään, joten jokaisen jäsenen ja el-jäsenenkin olisi saavuttava tähän kokoukseen.

Urheiluharjotukset Asialan ja Seppälän saunan luona kello yksi sunnuntaina i.p. Kaikkia kehotetaan saapumaan harjotuksiin.

Suomesta saapuu paljon urheilijoita Canadaan. Noin kolmen kuukauden ajalla on maahan saapunut useita Suomen tunnetuimpia työläisurheilijoita. Niinpä Helsingin «Jyrystä» on saapunut painijoita useita m.m. O. Laakso, K. Sainio, E. Heinänen sekä Kotkan «Riennon» L. Kauppinen, Th. Paukkonen ja V. Pihljärtä. Lausumme kaikki toverit tervetulleiksi toivomuksella, että lähtevät innolla ajamaan urheiluasiaa Canadan työläisten keskuudessa.

Sudburyn piirin piirioikeuden syysistunto alkaa Sudburyn oikeustalolla maanantai aamuna syysk. 17 p. Tuomari Smith Torontosta tulee arvattavasti toimimaan oikeuden tuomarina.

Kauppalamme isien kokouksesta ei meinannut tulla mitään viime tiistai iltana eikä siitä paljon mitään tullutkaan, sillä neuvoston jäsenet olivat niin pahasti hajalla, että vain kolme oli kokouksessa saapuvilla ja kaikki tärkeämmät asiat täytyi jättää pöydälle. Majuri oli saapunut paikalle vähää ennen kahdeksaa. Kaksi muuta neuvosmiestä saapui vähän jälkeen kahdeksan. Jonkun ajan kuluttua oli kirjuri saanut puhelimen avulla käsiinsä vielä yhden neuvoston jäsenistä, joka tuli paikalle ja kokous alettiin. Kokous ei kuitenkaan kestänyt muuta kuin 20:tä minuuttia, sillä asiat olivat liian tärkeitä kolmen miehen päätettäväksi. Yksi neuvoston jäsen kuuluu olleen kalastusmatkalla, toisella oli jalka niin kipeä, ettei hän saanut sitä mahtumaan kenkään ja kolmatta ei löydetty mistään. Näkyy niitä isiäkin toisinaan vastustavan.

Osastomme syysjuhlista kertoo paikalla ollut raportterimme seuraavaa:

«Viimeiset osastomme ulkoilmajuhlat vietettiin osaston kentällä viime maanantaina (Työnpäivänä). Sateella pelottelevat pilvet, jotka leijailivat taivaalla aamupäivällä, olivat saaneet niin paljon aikaan, että yleisö ei ollut uskaltanut lähteä kentälle suurempilukuisena, peläten arvatenkin nuttujensa kastumista. Sade ei kyllääkän häiriinyt juhlimistamme pisarallakaan, mutta ilman sitäkin oli sateella peloittelevat pilvet kuitenkin tehneet tehtävänsä ja juhla kentällä ei muodostunut osanottonsa puolesta niin suureksi kuin olimme odotteneet.

V. ja urheiluseuramme Kisan järjestämiin urheilukilpailuihin otti osaa vain Beaver Laken ja Sudburyn pojat, yhteensä 6 miestä. Seurainvälisen kolmiottelun voitti Sudburyn Kisa 547,07 pisteellä, Beaver Laken Jehun saadessa 517,41 pistettä. Mieskohtaisesti suoritutuivat ottelussa parhaiten V. Vihuri, Kisa, 198,0 pist., saaden 1:sen palkinnon, 2:sen palkinnon sai J. Seppälä, Kisa, 179,73 pist., 3:nen palkinnon N. Piispanen, Jehu, 177,22 pist., 4:nen palkinnon sai M. Kolari, Jehu, 170,57 pist. Pojille järjestettyyn perunajuoksuun otti osaa kolme poikaa. Juoksun voitti Niilo Kuula.

Työnpäivän iltana esitettiin «Tukkijoella» haalimme tungokseen asti täyttävälle yleisölle. Kappaleen osat olivat varmoissa käsissä, joten esitys sujui yleensä kiitettävästi, niin että yleisö sai nauttia täydellinen tyytyväisyys näkemäänsä. Hauskan kappaleen innostamana pistettiin vielä tanssiksi näytelmän jälkeen, vaikka kappaleen esitys menikin kello kahteentoista. Lähteä kotiin tästä nautintorikkaasta tilaisuudesta.»

Punakaartilaisten iltama Liberty haalilla lauantai iltana.

Jännittävät painikilpailut oli Liberty haalilla keskiviikko-iltana Kokon ja Pihljärtan kesken. Paini alkoi hyvin reippaasti ja kuului epäilyjä että Pihljärta voittaisi. Alkuerien jälkeen osoitti P. vähemmän painitottumusta omaavana ja nuorempana miehenä väsymyst, Kokon joutuessa yhä enemmän hyökkäämään ja ahdistamaan. P:n hartiat olivat useita kertoja melko lähellä mattoa, mutta onnistui hän aina lujilla otteilla pelastautumaan tilanteesta, kunnes 56 min. 20 sek. kuluttua K. painoi ne lopullisesti mattoon. Miehillä oli ollut aikomus otella 3 kertaa siten, että joka voittaa kahdesti on lopullinen voittaja, mutta heti ensimäisen hävionsä jälkeen Pihljärta ilmoitti, että hän ei halua painia enempää, vaan tunnustaa Kokon lopulliseksi voittajaksi. Kumpikin painijoista osoitti suurta taitoa, voimaa ja kestävyyttä, mutta voitiin huomata K:lla olevan enemmän taitoa ja tottumusta. P:lla on vielä nuorempana miehenä äärettömän paljon mahdollisuuksia kehittyä jalossa taidossaan, johon hänellä on erin omaiset edellytykset, niinkuin Kokollakin.

Painin kestäessä saapui sähkösanoma Charles Gellt'iltä Sturgeon Falls'ista, ilmoittaen haastavansa voittajan ottelemaan kanssansa.

Päivällä Suomesta paikkakunnalle saapunut hyvä jyryläinen painija Oiva Laakso esitettiin yleisölle painin väliajalla. Varsinaisen painin päätyttyä esittivät toverit Laakso ja Tuomisto näytepainia 10 min. ajan. Kumpikin osottautuivat melko hyviksi painijoiksi.

Painin tuloista on m.m. luovutettu 5 doll. 85 senttiä Kisan painimattorahastoon. — 2 raportteri.

Viikoksi vankilaan tuomittiin Alfred Canfield poliisioikeudessa siitä, että hän oli juovuspäissään lähtenyt ajelemaan erään täkäläisen miehen autolla, vaikka hänellä ei ennestään ollut minkäänlaista kokemusta sellaisen masiinan kanssa. Ajeltuaan vähän matkaa oli hän erehtynyt tehtävässään niin paljon, että auto lähti kulkemaan takaperin ja puski puhelintolppaa vastaan seisahtuen siihen. Tähän oli ajurikin nukahtanut. Auton omistaja saavuttuaan paikalle antoi torkkuvan ajurin poliisin huostaan.

Walesin prinssin pitäisi kulkea tämän kauppalan ohi ensi viikon perjantaina edellyttäen, ettei hänen matka ohjelmassaan tehdä mitään muutoksia. Prinssi kuuluukin olevan hyvin väsähtänyt ja on sen vuoksi ottanut hieman lomaa ja lähtenyt Canadaan virkistymään.

Nuoret puut

Ja myrsky mylvii mellastain
ja kyntää kukkuloita —
se rauhaan jättää alhot ain
ja varoin hipoo soita.

Mut missä näkee kukkulan
ja siinä metsän muhkeen,
niin tuta raivon raaimman
jo suo se korven uhkeen.

— Päät taivuttakaa, uhmapuut!
se ulvoo äänin ärein.
— Ja kapuloihin kaikki suut!
se pärrää puuskin järein.

— Noin kilpaa kanssa päivänkoin
ei teillä kasva valta
ja uskallusta huminoin
noin nousta usvain alta. —

Ja suuttuneena suunniltaan
se metsän puita jauhaa
ja hongat nyhtää juuriltaan
ja pirstaten niin pauhaa.

Mut kun se pääsee viidan luo,
päin karkaa se kuin karju —
niin ärsyttäähän virvet nuo
ja vesavehryt harju.

Mut kuinkakin jos myllertää
ja mellastaa ja nauraa,
ei herraksi se kentän jää,
ei tuhon yötä seuraa.

Ne taipuvat vain .... nuoret puut
mut suortuvat myös tälleen,
ja missä kenties murtuu muut,
ne uhmaavat vain jälleen!

K. K.

Yhdysvallat tunnustanut Mexikon

Washington. — Viime tiistaina alettiin diplomaattiset suhteet uudelleen Yhdysvaltain ja Mexikon välillä ja selkkaus, joka näiden maiden hallituksien välillä on ollut käynnissä kolmen vuoden ajan, on päättynyt.

Lähetys KENKIÄ

Saapui suoraa tehtaasta.

Meidän kysyntä kengille on kasvanut, että me emme osta enään välittäjien kautta, joten suoraan tehtaasta ostaen säästämme kuluttajille 20 prosenttia. Nyt saapunut varasto on mitä huolellisemmin valikoitu. Erikoisesti otettu huomioon meikäläisten jalan malli, joten ostaessa kengät meiltä sopivat ne ja antavat parhaan tyydytyksen.

Ropessit saapuvat syksyksi.

Poikain kenkiä suuri valikoima.

Karl Lehto

Ranska seuraa Yhdysvaltain esimerkkiä

Mexico City. — Ranskan tasavalta tunnusti automaattisesti Mexikon viime maanantaina, jolloin Jules Blondel kysyi ulkomaavirastolta josko Jean Perier, nykyään Lontoossa oleva Ranskan erikoislähetti, tultaisiin hyväksymään Ranskan lähettilääksi tähän maahan.

Englannin, Belgian ja Sveitsin arvellaan myöskin piakkoin uudistavan diplomaattiset välinsä Mexikon hallituksen kanssa, vaikkakaan näiden maiden hallitukset eivät vielä tähän mennessä ole ryhtyneet minkäänlaisiin toimenpiteisiin Mexikon tunnustamiseksi.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Näytelmäseuran

johtajan toimi julistetaan avoimeksi kykenevien henkilöiden haettavaksi Fort Williamin W. P. S. Osastolle. Toimi on yhdistetty talonmiehen toimen kanssa eli ilman. Musiikkimiehille on etutila. Hakemukset suosituksinene ja palkkavaatimuksineen on lähetettävä ennen t.k. 25 päivää.

Toimi on vastaanotettava heti kutsun saatua.

Hakemukset on lähetettävä osotteella:

W. P. S. OSASTO
211 Robertson St., Fort William, Ont., Canada.

HALUTAAN TIETÄÄ

Haluaisin tietää missä nykyään oleskelee serkkuni **Aksel Virta,** nykyinen nimi Hill, Kotoisin Porista. Noin 9 vuotta sitten olen saanut sinusta tietoja. Jos huomaat tämän eli joku hänen tuttavistaan, kirjottaisi osotteella: Heikki Ström, 121 Huron St., Soo, Ont.

Halutaan tietää

Haluan tietää missä nykyään on **Matti Pohjola.** Ole hyvä ja anna osotteesi minulla. J. M. Box 31, Worthington, Ont.

TIMMINSIN
Kulutusosuusruokala

tarjoaa ruokaa päivittäin ja aterioittain.

Suositellaan.

TIMMINSIIN POIKATALO
53 Palsam St. Box 520.
Timmins Ontario.

Cobaltilaiset Huom.!

Lahti Kassun sauna on auki joka lauantai klo 1:stä — 12:ta yöllä.

Suomen konsulivirasto

MONTREALISSA

hoitaa kaikkia virastoon kuuluvia asioita, antaa passeja, vahvistaa nimikirjoituksia y. m. Osoite:

CONSULATE OF FINLAND
518 St. Catherine Street West
MONTREAL, P. Q.

Dr. L. A. JOHNSON

SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.

1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.

MATKAILIJAKOTI

EMIL JOHNSON
62 Edmond Lane
SUDBURY, ONTARIO
Lähellä C. N. R. asemaa

Telefooni 532

Siistejä huoneita saatavana.

Suomalainen Ruokatavarakauppa International Grocery

Suosittelee kaikenlaista ruokatavaraa ehdottomasti päivän alhaisimmilla hinnoilla. Me takaamme teille rehellisen kohtelun. — Siis jos olette väsyneet korkeisiin hintoihin ja haluatte tutustua liikkeeseemme, niin lähettäkää tilauksenne meille.

Huom.! — Linjatilauksia välitetään. Kirjoittakaa osoitteella:

INTERNATIONAL GROCERY
292 Bay St. Port Arthur, Ont.

"Nyal" ruuansulatuslääke

Tämä on virkistävä ja vahvistava lääke.

Lääke on valmistettu kaikkia lievempiä ruuansulatuksen häiriöitä varten, jotka johtuvat liikarasituksesta, unettomuudesta, hermostuneisuudesta, ruokahalun puutteesta, jne. Meillä on nyt palveluksessamme suomalainen palvelija joka mielihyvällä palvelee teitä.

SUDBURY DRUG CO.
Cor. Elm & Lisgar St. Sudbury, Ontario.

Copper Cliffilaiset

Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.

A. PELKOLA

7 Finland St. Phone 194

Dr. H. STITT

Hammaslääkäri,
Sudbury, Ontario
Samassa rakennuksessa kuin tri Koljonen

DR. P. R. WILSON

Hammaslääkäri
Marshall-Eccleston Block,
Timmins.
Post-Office Block
SCHUMACMER,
Vapaa tarkastus ja neuvottelu.

Creighton Poikatalo

HUONEITA JA RUOKAA

päivittäin, viikottain ja aterioittain.

Osote: Box 91, Creighton, Ont.

ILMOITUS.

Otan tehtäväksi hiustyötä, kuten lettiä, rintaneuloja, kellonperiä y. m. Tehkää tilaukset osotteella: L. O. 85 Elm St., Timmins, Ont.

R. TOIVONEN,
Box 237, Timmins, Ont.

GEORGE M. MILLER

LAKIMIES, ASIANAJAJA, Y.M.
Burns—Silverman Block

Konttori Regent teatterin yläkerrassa.

Suomalainen tulkki konttorissa
Phone 186 P.O. Drawer 360
SUDBURY. ONT.

Kalle Poukaman SAUNA

Copper Cliffin tien varrella Sudburyssa. Avoinna joka lauantai. — Phone 457.

Piiraisen ja Oksasen

Parturiliike—Tupakkakauppa ja Palloruuma sijaitsevat

57 Lang St. Cobalt, Ont., Can.

Kalaverkkoja

Tämä on sangen tuottava sijoitus

Ostakaa tänään niin säästätte rahaa.

20 jaardia, 4 t. silmillä, 4 jalkaa syvä, paluotetu, ainoastaan $3.25
20 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettuja $3.50
20 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $4.00
30 jaardia, 4 t. silmillä, 4 j. syvä paulotetu, ainoastaan $4.95
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $5.25
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, paulotettu, ainoastaan $6.00
30 jaard. 3 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla ainoastaan $6.25
30 jaard. 3½ t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.50
30 jaard. 4 t. silmillä, 4 j. syvä, kohoilla ja painoilla, ainoastaan $5.15
kohoilla ja painoilla, ainoas-
50 jaard. 4 t. silmillä, 7 j. syvä, taan $15.00
Siimalankaa 40 oz .... $1.25 kerä
Nuottalankaa .... $1.10 pauna

Ruotsin sahoja

Sandvickin kalan ja koukunkuvilla varustettuja.

Tavallinen hammas eli Rakerhammas.

$1.50 kappale.

Raameja näille sahoille $2.50 kappale.

Ruotsin kuokkia

Renkaan kanssa $2.00 kappale.
Huomatkaa! Iso alennus hinnoissa.

Kysykää meidän hintoja veneistä ja onkimatarpeista.

Mitä vaan tarvitsette rautatavaraa, niin aina saatte parhaan

COCHRANE HARDWARE Limited

POHJOIS-ONTARION SUURIN RAUTAKAUPPA
SUDBURY ONTARIO.
J. E. Vick, suom. kauppamies.

St. Regis Bakeries

Timmins, Ont.

valmistaa korppuja, kuivaa leipää y. m. leipurin alalle kuuluvia tuotteita.

Tilauksia lähetetään myöskin ulos. Palvelus täsmällinen ja nopea.

St. Regis Bakeries
Box 1111 Timmins, Ont.

Jos haluatte parasta saatavissa olevaa työtä, soittakaa S. 302 eli N. 743.

The Brilliant

Värjäys- ja puhdistusliike

230 Simpson St. Fort William
226½ Arthur St. Port Arthur

Me olemme henkilöt palvelemaan henkilöitä.

"TAYLORS"

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne.

Erikoista

Vihreää kahvia 3 paunaa vain $1.00.

«TAYLORS» RUOKATAVARA-KAUPPA